CRNA GORA
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
Broj:03-035/24-860/34
Podgorica, 09. septembar 2024. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA I PRAVILNOSTI POSLOVANJA AKREDITACIONOG TIJELA CRNE GORE ZA 2023. GODINU

-Konačni izvještaj-

Podgorica, septembar 2024. godine

SADRŽAJ

I MIŠLJENJE I PREPORUKE **3**
II OPŠTI DIO **9**
UVOD **9**
1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE **9**
2. CILJ I VRSTA REVIZIJE **10**
3. DJELATNOST I ORGANIZACIJA SUBJEKTA REVIZIJE **10**
3.1. Djelatnost subjekta revizije 10
3.2. Organizacija subjekta revizije 21
4. RAČUNOVODSTVENI SISTEM **22**
5. PREDMET I OBUHVAT REVIZIJE **23**
III METODE REVIZIJE I KONTROLA KVALITETA VRŠENJA REVIZIJE **24**
1. METODE REVIZIJE **24**
1.1. MATERIJALNOST **25**
1.3. ODREĐIVANJE UZORKA **26**
IV PROGRAM REVIZIJE **27**
1.SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA **27**
2. PLANIRANJE BUDŽETA **29**
3.FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI **31**
4.BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA **34**
4.1. Ostala lična primanja 39
5.RASHODI ZA MATERIJAL I USLUGE **43**
6.RENTA 43
7.OSTALI IZDACI 44
8.JAVNE NABAVKE **45**
9.IMOVINA **46**
10.NEIZMIRENE OBAVEZE **47**
11.SREDSTVA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI **47**
12. SUDSKI SPOROVI **48**
13. ZAKONSKA REGULATIVA **49**

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija je, na osnovu Odluke o vršenju revizije broj: 03-035/24-860/3 od 28. marta 2024. godine i Godišnjeg plana revizije DRI broj 06-038/23-319 od 26. decembra 2023. godine, izvršila reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonima, propisima i drugim aktima.
Kolegijum DRI u sastavu: predsjedavajući Senatom DRI Senator **Nikola N. Kovačević** rukovodilac Kolegijuma, i **dr Milan Dabović,** Senator DRI i član Kolegijuma, na sjednici održanoj 09. septembra 2024. godine, usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije za finansijske izvještaje
Rukovodstvo subjekta revizije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje podataka u finansijskim izvještajima, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.
Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (ISSAI).

MIŠLJENJE

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Godišneg finansijskog izvještaja Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu, nadležni Kolegijum DRI je stekao razumno uvjerenje da finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz iskazanih primitaka i izdataka u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor.

Za finansijsku reviziju je određena materijalnost za finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 0,45% ukupnih izdataka odnosno 1.999,93 eura.

REVIZIJOM PRAVILNOSTI poslovanja Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu su utvrđene neusklađenosti koje nemaju prožimajući efekat. Neusklađenosti su utvrđene u oblasti unutrašnjih kontrola, javnih nabavki, angažovanja po osnovu ugovora o djelu.

Na osnovu navedenog nadležni Kolegijum DRI izražava:

- **pozitivno mišljenje** na finansijske izvještaje Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu i
- **uslovno mišljenje** na pravilnost poslovanja.

NALAZI I PREPORUKE

- **Nalaz 1**

Na osnovu člana 10 Odluke o osnivanju ATCG ("Sl. list Crne Gore" broj 21/07 od 13.04.2007.) i člana 9 Statuta ATCG, u vezi sa članom 30 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", broj 16/16 i 83/16), Upravni odbor ATCG, je na III redovnoj sjednici, održanoj dana 08. marta 2022. godine, donio ODLUKU o utvrđivanju visine naknada predsjedniku i članovima Upravnog odbora:

- Predsjedniku Upravnog odbora 50% od prosječne zarade ostvarene u ATCG u prethodnoj godini,
- Članovima Upravnog odbora 35% od prosječne zarade ostvarene u ATCG u prethodnoj godini.

Preporuka

P1 **Osnivač Akreditacionog tijela Crne Gore je Vlada Republike Crne Gore, i u skladu sa tim, odluke o utvrđivanju visine naknada predsjedniku i članovima Upravnog odbora treba da donosi Osnivač odnosno organ koji je odbor imenovao.**

- **Nalaz 2**

Računovodstvene poslove za potrebe Akreditacionog tijela Crne Gore obavlja knjigovodstvena agencija "SNS DRAŠKOVIĆ" d.o.o. po Ugovoru broj 14-71 od 24. januara 2023. godine, na period od godinu dana.

U okviru angažovanja "SNS DRAŠKOVIĆ" d.o.o. pruža klijentu sljedeće usluge:

- Obračun zarada, poreza i doprinosa po tom osnovu,
- Izrada obrazaca OPD-1, OPD-2, OPD-3 kao i M4 obrasca,
- Izrada obrazaca IOPPO-1 i IOPPO-2,
- Izrada blagajničkog izvještaja,
- Izrada godišnjeg obračuna (bilans stanja, bilans uspjeha).

U skladu sa relevantnim zakonskim okvirom "SNS DRAŠKOVIĆ" d.o.o. je obavezan i odgovoran za navedene usluge i sadržajem koji iz njih proizilazi.

Za navedene usluge koristi se program DLD-Pro-programski paket za finansijsko i robno knjigovodstvo i obračun zarada.

Za obavljanje usluga iz ovog Ugovora "SNS DRAŠKOVIĆ" d.o.o. prima mjesečnu nadoknadu u iznosu od 340,00€ bez PDV-a.

Preporuka

P2 Subjekt revizije treba da u okviru svoje organizacije oformi službu za računovodstvo, kako bi sopstvenim kapacitetima ažurno i tačno vodio sistem računovodstvenih evidencija i odgovarao za tačnost istih.

- **Nalaz 3**

Revizijom je utvrđeno da u Akreditacionom tijelu Crne Gore ne postoji sistem dvojnog potpisa u kome ni jedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica, jer sva plaćanja odobrava i potpisuje direktor, što nije u skladu sa članom 2 Pravilnika o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19 od 25.12.2019.).

Preporuka

P3 Nalaže se subjektu revizije da, u skladu sa članom 2 Pravilnika o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 071/19 od 25.12.2019), **usvoji Odluku o sistemu dvojnog potpisa u kome ni jedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica.**

- **Nalaz 4**

Akreditaciono tijelo Crne Gore nema organizovanu jedinicu za unutrašnju reviziju, niti je unutrašnja revizija vršena od strane unutrašnje revizije ministarstva koje vrši nadzor nad njihovim poslovanjem. U subjektu revizije nije donijet plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrola i metodologija za sprovođenje plana.

Preporuka

P4 Preporučuje se rukovodiocu subjekta revizije da u skladu sa članom 6 i 7 Zakona o sistemu unutrašnjih kontrola u javnom sektoru organizuje unutrašnju reviziju u skladu sa članom 49 stav 2 istog zakona odnosno da Jedinica za unutrašnju reviziju subjekta koji u skladu sa zakonom vrši nadzor nad drugim subjektom vrši unutrašnju reviziju i kod tog subjekta, ako nema uspostavljenu unutrašnju reviziju kako bi se sistem finansijskog upravljanja i kontrola obavljao na adekvatan način.

- **Nalaz 5**

Revizijom je utvrđeno da je veliki broj ugovora o djelu zaključen sa opisom poslova koji spadaju u osnovnu djelatnost poslodavca, dakle o poslovima koji su morali biti sistematizovani u opisima poslova radnih mjesta iz Pravilnika o sistematizaciji subjekta revizije.
Polazeći od činjenice da poslove iz nadležnosti ustanove obavljaju zaposleni u istoj to je ugovore o djelu moguće zaključivati jedino za pružanje usluga koje nijesu predviđene radnim mjestima u okviru Pravilnika o sistematizaciji.
U postupku revizije je utvrđeno da subjekt revizije angažuje veći broj izvršilaca po ugovorima o djelu puno radno vrijeme i duži vremenski period.
Na osnovu naprijed navedenog se konstatuje da ovakav način angažovanja lica dovodi do negativnih posledica koje se ogledaju u pravnoj i socijalnoj nesigurnosti, što u konačnom može da dovede do sudskog epiloga.

Preporuka

P5 **Subjekt revizije treba da zaključuje ugovore o djelu saglasno važećoj zakonskoj regulativi, sa ugovorenom naknadom, uz obavezu izvršilaca da dostave potvrde o radno pravnom statusu i izvještaje o sprovedenim aktivnostima po zaključenim ugovorima, uz obezbjeđenje nadzora i kontrole. Ugovorima o djelu mogu se angažovati lica samo za obavljanje poslova koji nijesu iz opisa poslova zaposlenih iz Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta subjekta revizije.**

- **Nalaz 6**

Na osnovu člana 12 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Sl. list RCG", broj 21/07), člana 14 Statuta Akreditacionog tijela Crne Gore i Odluke o osnovanju Pravilnika o zaradama i drugim primanjima, ATCG od 31.07.2018. godine donosi ODLUKU o dodjeli varijabilnog dijela zarade koji ne može biti veći od 50% prosječne zarade u Crnoj gori.

Za ove isplate nijesu donošena Rješenja nego su isplate vršene samo na osnovu Odluka.

Povodom 8. marta zaposlenim ženskog pola (7) isplaćeno je po 150,00€, ukupno 1.050,00€, na osnovu Odluke broj 14-248 od 03.03.2023. godine, a Rješenje o isplati nije donešeno.

Na osnovu Odluke o isplati novčanog iznosa na ime poklona djeci zaposlenih broj 14-992 od 22.12.2023. godine, isplaćeno je po 70,00€ (10 djece), što ukupno iznosi 700,00€, a Rješenje o isplati nije donešeno.

Preporuka

P6 **Subjekt revizije je dužan da zarade, naknade zarade i druga primanja obračunava i isplaćuje u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu pri čemu je neophodno kod isplate uz odluku o isplati donijeti i rješenje o isplati.**

- **Nalaz 7**

Na osnovu člana 7 stava 1 tačka 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", broj 75/18), direktorica ATCG je donijela Interno pravilo o ostvarivanju na jednokratnu novčanu pomoć za slučaj bolesti zaposlenog, kojim se bliže utvrđuju kriterijumi, postupak i način podnošenja zahtjeva i ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć zaposlenom u slučaju bolesti.

Članom 4 ovog Internog pravila, pravo na jednokratnu novčanu pomoć zaposleni može ostvariti najviše jednom godišnje, u visini stvarnih i dokazanih troškova liječenja, s tim što iznos dodijeljene pomoći ne može prelaziti 1.000,00€.
Navedene novčane pomoći su dodijeljenje bez rješenja rukovodioca subjekta revizije.

Preporuka

P7 Nalaže se subjektu revizije da rukovodilac, shodno važećoj zakonskoj regulativi, prilikom odobravanja plaćanja odlučuje donošenjem odgovarajućih akata (odluka/rješenja).

- **Nalaz 8**

Ugovoreni iznos zakupnine je u cjelosti avansno uplaćen u 2022. godini, što nije u saglasnosti sa članom 6 predmetnog ugovora kojim je definisano svakomjesečno plaćanje do 5-og u mjesecu za predhodni mjesec.

Preporuka

P8 Preporučuje se subjektu revizije da ne vrši avansna plaćanja ugovorenih obaveza.

- **Nalaz 9**

U postupku revizije je utvrđeno da je na računu 5293 - Naknade troškova službenih putovanja, evidentiran iznos od ukupno od 868,00€ koji predstavlja isplate pomoći za liječenje zaposlenih. Subjekat revizije je prezentovao validnu dokumentaciju za navedene isplate (zahtjeve zaposlenih, prateću dokumentaciju, odluke menadžmenta).

Preporuka

P9 Subjekt revizije treba da izdatke za pomoć u liječenju evidentira i plaća sa za to odgovarajućeg računa shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština
("Službeni list Crne Gore", br. 072/16 od 18.11.2016, 106/20 od 02.11.2020, 080/21 od 23.07.2021)

- **Nalaz 10**

Članom 47 Zakona o javnim nabavkama propisano je da je naručilac **dužan da odredi** najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke, i shodno tome angažovanje lica kroz ugovorni odnos (Ugovor o konsultantskim uslugama) nije u skladu sa odredbom navedenog člana Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka

P10 **Preporučuje se subjektu revizije da izmjeni akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kojim bi se definisalo radno mjesto za službenika za javne nabavke i popunjavanje istog.**

Predsjedavajući Senatom DRI

rukovodilac Kolegijuma DRI

Nikola N. Kovačević

II OPŠTI DIO

UVOD

Detaljnim planom revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Akreditacionog tijela Crne Gore **(u daljem tekstu ATCG)** za 2023. godinu utvrđene su aktivnosti koje treba sprovesti u procesu vršenja revizije.

Razlog zbog kojeg je revizija ATCG za 2023. godinu uključena u Godišnji plan revizija za 2024. godinu je specifičnost usluga koje se finansiraju preko Akreditacionog tijela, kao i činjenica da do sada od strane DRI nije vršena revizija.

1. PRAVNI OSNOV ZA VRŠENJE REVIZIJE

Pravni osnov za vršenje revizije Finansijskog izvještaja ATCG za 2023. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 („Sl. list CG“ br. 01/07, 038/13);
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2024. godinu;
- Odluci o vršenju revizije broj: **03-035/24-860/3 od 28.03.2024**. godine koju je donio **Kolegijum DRI** u sastavu: predsjedavajući Senatom DRI i rukovodilac Kolegijuma DRI **Nikola N. Kovačević** i član Senata DRI i član Kolegijuma DRI **dr Milan Dabović.**

Revizija je izvršena u skladu sa:

- Zakonom o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11, 31/14 i 70/17);
- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list Crne Gore“ br. 3/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list Crne Gore“, br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizija;
- Međunarodnim standardima za vrhovne revizorske institucije (ISSAI- nivo III).

Revizija Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu je planirana da se izvrši u skladu sa Međunarodnim standardima revizje (ISSAI-nivo III), što znači da je revizija planirana i sprovedena na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri stekne uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže značajne materijalno pogrešne tvrdnje i da su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima.

2. CILJ I VRSTA REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji ATCG za 2023. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskim propisima. Odabrana područja koja su predmet revizije su određena na osnovu **ekonomske klasifikacije izdataka za programe planirane Zakonom o budžetu za 2023. godinu, i to:**

- **Potprogram MERT[1] 15 030 002 – Standardizacija i akreditacija**
- **Aktivnost 15 030 002 001 - Akreditacija**

Cilj revizije je davanje mišljenja o istinitosti i vjerodostojnosti Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti (zakonitosti) poslovanja, odnosno:

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja da li su finansijski izvještaji, u svim materijalnim aspektima sastavljeni u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, odnosno da li su u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima, usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizijom je obuhvaćen i rad unutrašnje revizije, sistem unutrašnjih finansijskih kontrola, evidentiranje finansijskih transakcija, postupanje i raspolaganje sa državnom imovinom i primjena Zakona o javnim nabavkama, stanje neizmirenih obaveza na dan 31. decembar 2023. godine i kretanja iznosa neizmirenih obaveza u prethodnom periodu.

Državna revizorska institucija je izvršila **finansijsku reviziju,** odnosno sveobuhvatan uvid u finansijsko poslovanje subjekta revizije i **reviziju pravilnosti**, što podrazumijeva usklađenost poslovnih transakcija sa zakonskom i podzakonskom regulativom.

3. DJELATNOST I ORGANIZACIJA SUBJEKTA REVIZIJE

3.1. Djelatnost subjekta revizije

Subjekt revizije je Akreditaciono tijelo Crne Gore.

Skraćeni naziv je ATCG.

Sjedište ATCG je u Podgorici, Bulevar revolucije broj 66.

Kontakt telefon: +38220246279

Web adresa: www.akreditacija.me

E-mail adresa: atcg@akreditacija.me

[1] Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma

Nakon urađenog Elaborata o sistemu akreditacije u Crnoj Gori i saglasno Zakonu o akreditaciji SCG („Sl. list SCG", broj 44/05) Vlada Crne Gore je 29. marta 2007. godine donijela Odluku o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 21/2007). Odlukom se utvrđuje naziv i sjedište ATCG, djelatnost organa, finansiranje i nadzor nad radom ATCG-a.

Osnivač ATCG je Vlada Republike Crne Gore.

Odlukom o osnivanju i Statutom ATCG je definisano kao pravno lice, samostalna neprofitna organizacija formirana radi utvrđivanja kompetentnosti organizacija za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti.

Organizacija i način rada ATCG utvrđuju se aktom o osnivanju, statutom i drugim opštim aktima ATCG, koji se zasnivaju na odgovarajućim međunarodnim, evropskim i crnogorskim standardima i dokumentima međunarodnih i evropskih organizacija za akreditaciju.

Upravni odbor ATCG je usvojio u januaru 2023. godine Program rada ATCG za 2023. godinu.

ATCG je nezavisna i neprofitna ustanova koja obavlja poslove nacionalnog akreditacionog tijela u Crnoj Gori prema Zakonu o akreditaciji i Uredbi (EZ) br. 765/2008 o akreditaciji i nadzoru nad tržištem.

ATCG pruža podršku sprovođenju tehničkog zakonodavstva u Crnoj Gori kojim se uređuje sigurnost i sloboda kretanja roba na unutrašnjem tržištu, zaštita zdravlja građana, zaštita potrošača, zaštita okoline i druge oblasti od javnog interesa.

Akreditacijom se utvrđuje tehnička kompetentnost, integritet i nepristranost organizacija koje pružaju usluge ocjenjivanja usaglašenosti kao što su ispitivanja, etaloniranje, kontrolisanje, sertikacija, verifikacija i organizovanje ispitivanja osposobljenosti (PT).

Akreditovana tijela u Crnoj Gori su:

- Ispitne laboratorije;
- Medicinske laboratorije;
- Laboratorije za etaloniranje;
- Kontrolna tijela;
- Sertifikaciona tijela za proizvode, procese i usluge i
- Sertifikaciona tijela za sisteme menadžmenta kvalitetom prema MEST EN ISO 9001:2016; za sisteme menadžmenta životnom sredinom prema MEST EN ISO 14001:2016; za sisteme menadžmenta zaštitom zdravlja i bezbjednošću na radu prema MEST ISO 45001:2018; za sisteme sertifikacije sistema menadžmenta bezbjednošću hrane prema MEST EN ISO 22000:2018; za sisteme sertifikacije sistema menadžmenta bezbjednošću informacija MEST ISO IEC 27001:2019.

ATCG djelatnost bazira na zahtjevima standarda ISO 17011 (Opšti zahtjevi za tijela koja ocjenjuju i akredituju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti).

Postupak akreditovanja se vrši na osnovu ključne aktivnosti – ocjenjivanja.

Ocjenjivanje izvode kompententni ocjenjivači (status ocjenjivača i njihovu kompententnost prati posebna Komisija) koji sprovodjenjem postupka ocjenjivanja utvrđuju kompetentnost kadrova, opreme i metoda organizacije koja je podnijela zahtjev za akreditaciju.

Ocjenjivači su u većem dijelu eksterno angažovane osobe čiju obuku finansira ATCG.

Pored poznavanja zahtjeva standarda za predmetnu oblast akreditacije i iskustva u radu na ovim poslovima, ovi kadrovi moraju da ispunjavaju i zahtjeve koji su specificirani kao visoko moralne osobine prezentirane u standardu ISO 19011 (Uputstva za provjeravanje sistema menadžmenta kvalitetom).

Funkcionisanje sistema akreditacije u okviru ATCG obezbjeđuju:

- Upravni odbor
- Direktor
- Komisija za akreditaciju
- Komisija za žalbe
- Tehnički komiteti
- Odjeljenje za akreditaciju
- Ocjenjivači

Pristup i učešće u SACG (Sistem Akreditacije Crne Gore) je na dobrovoljnoj osnovi i otvoreno je za svaku Organizaciju, bilo da se nalazi u privatnom, državnom ili drugom vlasništvu, ukoliko ispuni i stalno ispunjava utvrđene kriterijume i prihvati sve obaveze, dužnosti i prava obuhvaćena ovim dokumentom i potpisanim Ugovorom o akreditovanju Organizacije i njenom učešću u SACG.

Pristup ne zavisi od veličine Organizacije, njenog članstva u bilo kojem udruženju ili grupi, niti akreditacija zavisi od broja već od akreditovanih organizacija.

Registar akreditovanih tijela u Crnoj Gori dostupan je u e-Registru akreditovanih tijela koji je javno dostupan na internet stranici ATCG www.akreditacija.me.

ATCG sprovodi postupak akreditacije na bazi sklopljenog ugovora za uspostavljanje i održavanje akreditacije, u kojem se detaljnije opisuju prava i obaveze ATCG i stranke u postupku akreditacije.

ATCG je dužno da sklopi ugovor sa svakom strankom koja želi da se akredituje, a koja ispunjava uslove neophodne za izvođenje postupka akreditacije.

Ugovorom se nedvosmisleno i jasno definišu potrebni zahtjevi neophodni za obavljanje postupka akreditacije.

ATCG može odložiti termin početka postupka akreditacije, ako u tom trenutku ne

raspolaže sa ocjenjivačima koji izvode postupak akreditacije.
ATCG se obavezuje da blagovremeno aktivira potrebna dokumenta kako bi stranka mogla u predviđenom roku reagovati.

ATCG dodjeljuje, održava, suspenduje i obnavlja akreditaciju u skladu sa važećim nacionalnim, evropskim i međunarodnim standardima i uputstvima, uz uvažavanje smjernica EA, IAF i ILAC za određene vrste akreditacije.

Akreditacija se dodjeljuje, održava ili obnavlja organizaciji koja:

- zadovoljava zahtjeve referentnih standarda;
- zadovoljava kriterijume i pravila propisane od strane ATCG;
- nadoknađuje ATCG propisane troškove akreditacije.

ATCG je potpisalo multilateralni sporazum sa Evropskom kooperacijom za akreditaciju (EA), kojim je potvrđeno da je ATCG u ekvivaletnom položaju sa nacionalnim akreditacionim tijelima država Evropske unije.

ATCG AKREDITUJE LABORATORIJE ZA ISPITIVANJE U SLJEDEĆIM OBLASTIMA:
• Akustična ispitivanja i ispitivanja buke
• Forenzička ispitivanja
• Geomehanička ispitivanja tla
• Građevinski proizvodi, materijali i konstrukcije
• Hemijska, mehanička i metalografska ispitivanja metala
• Ventili sigurnosti, industrijske armature, stabilne posude pod pritiskom
• Dozimetrijska mjerenja-mjerenje ambijentalnog doznog ekvivalenta u okolini predmeta i materijala
• Električna ispitivanja
• Ispitivanje jačine magnetnih i električnih polja
• Ispitivanje parametara radne sredine
• Ispitivanje hrane i hrane za životinje
• Ispitivanje radioaktivnosti
• Životna sredina (voda, vazduh, sedimenti)
• Nafta i naftni derivati
• Otpad.

AKREDITOVANE LABORATORIJE ZA KALIBRACIJU POKRIVAJU SLJEDEĆE OBLASTI:

• Kalibracija mjerila na liniji tehničkog pregleda motornih vozila
• Kalibracija mase
• Kalibracija mjerila temperature
• Kalibracija mjerila zapremine
• Kalibracija mjernih posuda
• Kalibracija mjerila dužine
• Kalibracija mjerila pritiska
• Kalibracija mjerila električnih veličina
• Kalibracija mjerila frekvencije i vremenskog intervala

• Kalibracija mjernih uređaja za mjerenje koncentracije radona u vazduhu.
MEDICINSKE LABORATORIJE MEST EN ISO 15189:2016:

• Medicinska biohemija
• In vitro medicinska ispitivanja, ispitivanja u oblasti medicinske mikrobiologije Real time
PCR detekcija korona virusa SARS-CoV-2
• Uzimanje uzoraka za potrebe laboratorijske dijagnostike SARS-CoV-2.

AKREDITOVANA KONTROLNA TIJELA POKRIVAJU SLJEDEĆE OBLASTI:

• Motorna vozila
• Tečna goriva naftnog porijekla
• Ocjenjivanje usaglašenosti kvaliteta drvene ploče i namještaja
• Sredstava za vertikalni i kosi transport lica i tereta
• Ljekovi za upotrebu u humanoj medicini (kontrolisane supstance)
• Postrojenja za tečni naftni gas, posude pod pritiskom, ventili sigurnosti, gorionici, podzemni rezervoari i cjevovodi, instalacija za razvod i distribuciju vode i vazduha (sistemi grijanja, hlađenja i klimatizacije).

AKREDITOVANA SERTIFIKACIONA TIJELA POKRIVAJU SLJEDEĆA PODRUČJA
AKREDITACIJE:

• Sertifikacija proizvoda u organskoj proizvodnji
• Sertifikacija fabričke kontrole proizvodnje građevinskih proizvoda (sistem ocjene 2+)
• Sertifikacija sistema menadžmenta kvalitetom (MEST EN ISO 9001:2016)
• Sertifikacija sistema menadžmenta životnom sredinom (MEST EN ISO 14001:2016)
• Sertifikacija sistema menadžmenta zaštitom zdravlja i bezbjednošću na radu (MEST ISO
45001:2018)
• Sertifikacija sistema menadžmenta bezbjednošću informacija (MEST ISO/IEC 27001:2019)
• Sertifikacija sistema menadžmenta bezbjednošću hrane (MEST EN ISO 22000:2018).

Ukoliko se akreditacija traži u oblastima koje su sadržane u ovom dokumentu, ATCG će odmah prihvatiti zahtjev za akreditaciju. U drugim slučajevima ATCG će sprovesti postupak utvrđen dokumentom za proširenje aktivnosti ATCG. O tome će podnosilac zahtjeva biti obavješten na način predviđen Pravilima akreditacije.

U slučajevima kada nije moguće odlučiti da li prijavljene oblasti ocjenjivanja usaglašenosti spadaju u aktivnosti obuhvaćene ovim dokumentom, ATCG će konsultovati zainteresovane strane kako bi donio odgovarajuću odluku a u vezi sa daljim aktivnostima.

Akreditaciono tijelo Crne Gore je jedino nacionalno tijelo za akreditaciju u Crnoj Gori. Registrovano je u Centralnom registru privrednih subjekata na osnovu Dokumenta o registraciji od 08.11.2007. godine, i dodijeljen mu je matični broj: PIB-02687810 i

Registarski broj 100000163.

Direktor ATCG u 2023. godini za koju se vrši revizija je **Anita Krulanović dipl. hem.** koja je na osnovu člana 31 i 39 Zakona o radu Crne Gore („Sl. list Crne Gore“, broj 74/2019, 8/21, 59/21, 68/21, 145/21), Odluke Upravnog odbora o imenovanju direktora ATCG, broj 12-679 od 11.10.2021. godine, zaključila Ugovor o radu na određeno vrijeme u trajanju od 48 mjeseci, počev od 11.10.2021. godine.

Prema dokumentu Politika kvaliteta, oznake ZPQ.00.02.-1/20.20.2021. zaposleni u ATCG nastoje da sačuvaju visok kvalitet usluge kroz kontinuirano ispunjavanje zahtjeva standarda MEST EN ISO/IEC 17011, Ocjenjivanje usaglašenosti – Opšti zahtjevi za akreditaciona tijela koja akredituju tijela za ocjenu usaglašenosti, EA, ILAC i IAF dokumenata relevantnih za rad akreditacionog tijela, te Uredbe (EC) 765/2008.

Principi ove politike su sljedeći:

- Akreditaciono tijelo Crne Gore je organizovano i djeluje tako da se garantuje objektivnost i nepristranost djelatnosti akreditacije;
- Akreditaciono tijelo Crne Gore upravljanje rizicima i prilikama realizuje na način da se sve aktivnosti sprovode nezavisno, nepristrasno i kompetentno od strane svih učesnika u postupku akreditacije;
- Zaposleni Akreditacionog tijela Crne Gore kao ni članovi njegovih upravljačkih organa, stručnih i savjetodavnih tijela ne pružaju konstultantske usluge u oblasti akreditacije;
- Akreditaciono tijelo Crne Gore raspolaže dovoljnim brojem stručnog osoblja za konzistentno, nepristrasno i nezavisno izvođenje zadataka;
- Akreditaciono tijelo Crne Gore raspolaže odgovarajućom bazom ocjenjivača i/ili eksperata za kompetentno izvođenje postupka akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti;
- Akreditaciono tijelo Crne Gore kontinuirano održava i poboljšava uspostavljeni sistem menadžmenta, uzimajući u obzir interese svih zainteresovanih strana koje učestvuju u sitemu akreditacije;
- Akreditaciono tijelo Crne Gore kontinurano radi na podizanju svijesti da je akreditacija najadekvatnije međunarodno priznato sredstvo potvrđivanja kompetentnosti tijela za ocjenjivanje usaglašenosti;
- Akreditaciono tijelo Crne Gore ostvaruje saradnju sa regulatornim tijelima na nivou države u oblasti akreditacije
- Akreditaciono tijelo Crne Gore ostvaruje saradnju sa drugim institucijama infrastrukture kvaliteta;
- Akreditaciono tijelo Crne Gore prati potrebe zainteresovanih strana te pravovremeno reaguje s ciljem uspostavljanja novih oblasti akreditacije i potpisivanja EA MLA u oblastima važnim za državu;
- Akreditaciono tijelo Crne Gore aktivno učestvuje u radu međunarodnih organizacija za akreditaciju.

ATCG obrazuje stručna i savjetodavna tijela i to:

- Savjet za akreditaciju i
- Komisiju za akreditaciju.

Savjet za akreditaciju:
1) daje inicijative i mišljenja u pogledu razvoja sistema akreditacije u Crnoj Gori;
2) daje inicijative i mišljenja u vezi sa proširenjem oblasti djelovanja ATCG, odnosno ustanovljavanja novih šema akreditacije;
3) daje mišljenja na pravila i kriterijume akreditacije;
4) daje inicijative i mišljenje za obrazovanje privremenih tehničkih komiteta kao radnih tijela za određene oblasti akreditacije;
5) učestvuje u promociji akreditacije u Crnoj Gori;
6) daje mišljenja po drugim pitanjima, na zahtjev upravnog odbora i/ili direktora.

Savjet ima predsjednika i šest članova, koji čine:
1) predstavnik osnivača;
2) predstavnik akreditovane organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti čije je osnivač država;
3) predstavnik akreditovane organizacije za ocjenjivanje usaglašenosti čije je osnivač nije država;
4) predstavnik udruženja potrošača;
5) predstavnik univerziteta;
6) predstavnik Privredne komore Crne Gore;
7) predstavnik Inženjerske komore Crne Gore. Predsjednik Savjeta bira se iz reda članova Savjeta.

Za članove Savjeta mogu se imenovati istaknuti stručnjaci i naučni radnici iz oblasti koje su od značaja za obavljanje poslova iz nadležnosti ATCG.
Članove Savjeta imenuje i razrješava upravni odbor na predlog direktora.
Članovi Savjeta imenuju se na period od četiri godine.

Kriterijumi za izbor članova Savjeta, djelokrug i način rada Savjeta bliže se uređuju aktom ATCG.

Komisija za akreditaciju je stručno tijelo ATCG koja donosi odluke o statusu akreditacije tijela za ocjenjivanje usaglašenosti: dodjeljivanju, održavanju, proširenju, smanjenju, suspenziji i ukidanju, na osnovu mišljenja tima ocjenjivača ATCG.

Komisija za akreditaciju je ad hoc komisija koju čine predsjednik i dva člana.

Komisiju čini jedno stalno zaposleno lice u ATCG koje nije učestvovalo u procesu akreditacije, koja je predmet donošenja odluke i dva eksterno angažovana eksperta za tehničku ekspertizu u skladu sa šemama i oblastima ocjenjivanja usaglašenosti koje su predmet odlučivanja o akreditaciji. Predsjednik Komisije za akreditaciju je lice stalno zaposleno u ATCG. U radu Komisije za akreditaciju može da učestvuje direktor bez prava glasa. Članove Komisije za akreditaciju imenuje i razrješava direktor. Kriterijumi za izbor članova Komisije za akreditaciju, djelokrug i način rada Komisije uređuju se aktom ATCG.

Članom 13 Zakona o akreditaciji („Sl. list CG“, broj 054/21 od 10.08.2009, 043/15 od 31.07.2015.) definišu se sredstva za rad ATCG:

1) iz naknada za akreditaciju;
2) iz budžeta Crne Gore;
3) iz drugih izvora.

Članom 14 Zakona o akreditaciji definisani su pokloni (donacije) na način da se sredstvima iz drugih izvora iz člana 13 stav 1 tačka 3 ovog zakona smatraju pokloni (donacije) i drugi prihodi ostvareni u skladu sa zakonom, kao i da ATCG ne smije primati poklone (donacije) od korisnika usluga.

S tim u vezi, ATCG je dužno da svoje poslovanje organizuje i vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje način i organizacija vođenja računovodstva, dok se na finansijsko izvještavanje ATCG primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje budžet i fiskalna odgovornost.

Nadzor nad radom ATCG u obavljanju poslova utvrđenih zakonom vrši ministarstvo nadležno za poslove infrastrukture kvaliteta, a u pogledu racionalnog korišćenja sredstava za rad ATCG koja se obezbjeđuju iz budžeta Crne Gore ministarstva nadležna za finansije i poslove infrastrukture kvaliteta.

ATCG obavlja sljedeće poslove:

1. utvrđuje kompetentnost organizacija za obavljanje poslova ocjenjivanja usaglašenosti:
   - ispitivanja;
   - etaloniranja;
   - kontrolisanja;
   - sertifikacije proizvoda i procesa;
   - sertifikacije sistema menadžmenta;
   - sertifikacije stručnih lica;
   - u drugim oblastima u skladu sa razvojem sistema akreditacije;
2. utvrđuje i objavljuje pravila akreditacije koja se moraju zasnivati na odgovarajućim crnogorskim, evropskim i drugim medjunarodnim standardima i dokumentima evropskih i drugih medjunarodnih organizacija za akreditaciju;
3. učestvuje u radu evropskih i drugih medjunarodnih organizacija za akreditaciju i zastupa interese Crne Gore u njima u skladu sa obavezama preuzetim međunarodnim ugovorima;
4. vodi registar akreditovanih ogranizacija;
5. organizuje i sprovodi obuku kadrova u oblasti akreditacije;
6. organizuje seminare, kongrese, konferencije i savjetovanja i pruža informacije zainteresovanim korisnicima iz područja akreditacije;
7. vrši promociju značaja i uloge akreditacije;
8. priprema i izdaje knjige, časopise i publikacije iz oblasti značajnih za akreditaciju;
9. obavlja i druge poslove iz oblasti akreditacije u skladu sa zakonom, osnivačkom odlukom i statutom.

Aktom o osnivanju i statutom ATCG uređuje se način obrazovanja organa, njihov način rada i odlučivanja i druga pitanja od značaja za rad ATCG.

Statut ATCG usvaja Upravni odbor na koji saglasnost daje Vlada Crne Gore

Organi Akreditacionog tijela Crne Gore su:
1) upravni odbor;
2) direktor;
3) nadzorni odbor

Upravni odbor kao stručno-upravljačko tijelo:
1) donosi statut;
2) usvaja finansijske iskaze;
3) usvaja godišnji finansijski izvještaj o poslovanju i radu Akreditacionog tijela;
4) donosi plan i godišnji program rada;
5) odlučuje o namjeni i programu korišćenja sredstava, u skladu sa planom rada;
6) odlučuje o raspolaganju imovinom veće vrijednosti;
7) odlučuje o visini troškova akreditacije;
8) donosi pravila akreditacije, u skladu sa zakonom i važećim međunarodnim standardima iz oblasti akreditacije;
9) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
10) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, ovom odlukom i statutom.
Akte po tačkama 1), 2), 3), 4), 6) i 7) ovog člana, Upravni odbor donosi uz saglasnost Osnivača.
Pod imovinom veće vrijednosti podrazumijeva se imovina koja predstavlja vrijednost najmanje 20% knjigovodstvene vrijednosti imovine Akreditacionog tijela.

Predsjednik Upravnog odbora je Aleksandar Vujović, dok su članovi:
- Jelena Šaković Jovanović,
- Jovan Nikolić,
- Dragan Vukčević,
- Nada Medenica.

Rješenjem Uprave prihoda i carina, Centralni registar privrednih subjekata broj 10-0000163/011 od 14.09.2022. godine vrši se promjena člana Upravnog odbora i umjesto Nade Medenice upisuje se Danijela Šuković.

Datum donošenja Statuta je 26.07.2017. godine.
Danom stupanja na snagu ovog statuta prestao je da važi Statut ATCG Gore, broj 01-6599/4 od 2. novembra 2007. godine.

Na osnovu Odluke o osnivanju ATCG ("Sl. list RCG", broj 21/07) član 9 stav 2, Upravni odbor Akreditacionog tijela Crne Gore, na sjednici od 24. decembra 2020. godine, donio je **Poslovnik o radu Upravnog odbora.**

Nalaz

Na osnovu člana 10 Odluke o osnivanju ATCG ("Sl. list Crne Gore" broj 21/07 od 13.04.2007.) i člana 9 Statuta ATCG, u vezi sa članom 30 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", broj 16/16 i 83/16), Upravni odbor ATCG, je na III redovnoj sjednici, održanoj dana 08. marta 2022. godine, donio ODLUKU o utvrđivanju visine naknada predsjedniku i članovima Upravnog odbora:

- Predsjedniku Upravnog odbora 50% od prosječne zarade ostvarene u ATCG u prethodnoj godini,
- Članovima Upravnog odbora 35% od prosječne zarade ostvarene u ATCG u prethodnoj godini.

Preporuka

Osnivač Akreditacionog tijela Crne Gore je Vlada Republike Crne Gore, i u skladu sa tim, odluke o utvrđivanju visine naknada predsjedniku i članovima Upravnog odbora treba da donosi Osnivač odnosno organ koji je odbor imenovao.

Nadzorni odbor
1) vrši nadzor nad zakonitošću rada organa ATCG;
2) pregleda izvještaje o poslovanju i finansijske izvještaje ATCG;
3) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, ovom odlukom i statutom.

Nadzorni odbor ima predsjednika i dva člana, koje imenuje i razrješava Osnivač.
Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Na osnovu člana 14 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 21/07 od 13.04.2007.), i osnovne odredbe, o rezultatima nadzora, Nadzorni odbor obavještava Osnivača najmanje jednom godišnje.

Način rada i odlučivanja Nadzornog odbora bliže se uređuje statutom i poslovnikom o radu.

Na osnovu člana 13 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Sl. list RCG", broj 21/07), Vlada Crne Gore je, na sjednici od 18. jula 2019. godine, donijela RJEŠENJE o imenovanju Nadzornog odbora Akreditacionog tijela Crne Gore i to:

- **Kadrija Kurpejović**, načelnik direkcije za politiku i režim spoljne trgovine kontrolisanom robom u Ministarstvu ekonomije, predsjednik,
- **Aida Salagić Ceković**, načelnica Direkcije za spoljnu trgovinu, multilateralnu trgovinsku saradnju i odnose sa međunarodnim trgovinskim organizacijama u Ministarstvu ekonomije, članica i
- **Jovana Kažić Jovićević**, specijalista menadžmenta, članica.

Na osnovu člana 12 stav 1 i 2 Zakona o akreditaciji ("Sl. list RCG", broj 21/07) i član 18 Statuta Akreditacionog tijela Crne Gore, Nadzorni odbor Akreditacionog tujela Crne Gore, na sjednici održanoj dana 19. novembra 2021. godine, je donio **Poslovnik o radu nadzornog odbora broj 01-9.**

Članom 4 ovog Poslovnika određeno je da mandat predsjednika i članova nadzornog odbora traje četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja.

Mandat predsjednika i članova ovog nadzornog odbora istekao je 18. jula 2023. godine.

U toku revizije utvrđeno je da je Dragan Vukčević, načelnik Direkcije za infrastrukturu kvaliteta u Ministarstvu ekonomskog razvoja, predao tadašnjem Ministru Ekonomskog razvoja Goranu Đuroviću Predlog za imenovanje članova Nadzornog odbora kojima je

istekao mandat Ministru Goranu Đuroviću, koji ga nije tada proslijedio Komisiji za kadrovska pitanja.

Tumačenje pravne službe Ministarstva ekonomskog razvoja je bilo da Nadzorni odbor nastavlja sa radom do imenovanja novog, a diskreciono pravo Ministra je da u ime osnivača predloži imenovanja u roku za koji on smatra da je racionalan.

Nakon isteka mandata Predsjedniku i članovima Nadzornog odbora obračunavane su naknade koje su redovno primali.

Nadzorni odbor Akreditacionog tijela nije usvojio Izvještaj o radu za 2023. godinu, što je bio dužan da uradi u skladu sa članom 2 Poslovnika o radu Nadzornog odbora od 19.11.2021. godine.

Preporuka

Preporučuje se rukovodstvu subjekta revizije da se obrati nadležnom ministarstvu koje vrši nadzor nad Akreditacionim tijelom Crne Gore da se razriješe predsjednik i članovi Nadzornog odbora kojima je istekao mandat i imenuju novi predsjednik i članovi Nadzornog odbora.

Direktora Akreditacionog tijela imenuje Upravni odbor na osnovu javnog konkursa, uz saglasnost Osnivača.

Mandat direktora traje četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora za još jedan mandat.

Direktor:
1) zastupa i predstavlja Akreditaciono tijelo;
2) organizuje i rukovodi radom Akreditacionog tijela;
3) stara se o zakonitosti rada i odgovoran je za zakonitost rada Akreditacionog tijela;
4) odlučuje o korišćenju sredstava Akreditacionog tijela, osim onim o kojima odluku donosi Upravni odbor;
5) izvršava i sprovodi odluke Upravnog odbora;
6) predlaže i organizuje pripremu akata koje donosi Upravni odbor;
7) predlaže akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
8) predlaže godišnji izvještaj o poslovanju;
9) odlučuje o angažovanju stručnjaka za obavljanje pojedinih poslova iz nadležnosti Akreditacionog tijela i sa njima zaključuje ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza;
10) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih u Akreditacionom tijelu, u skladu sa zakonom;
11) verifikuje odluku o akreditaciji na osnovu mišljenja komisije za akreditaciju;
12) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, ovom odlukom i statutom.

Nadzorni odbor ima predsjednika i dva člana, koje imenuje i razrješava Osnivač.

Akreditaciono tijelo podnosi izvještaj o svom radu Osnivaču najmanje jednom godišnje.

Pod naplatom troškova akreditacije podrazumijevaju se sredstva iz prihoda koji se ostvaruje pružanjem usluga korisnicima u skladu sa Odlukom o visini troškova

akreditacije.

Cijene usluga akreditacije utvrđuju se ugovorom između Akreditacionog tijela i korisnika usluge, u skladu sa Odlukom o visini troškova akreditacije.

Iznos sredstava za rad Akreditacionog tijela koji se obezbjeđuje iz Budžeta Republike Crne Gore određuje se na osnovu poslova koji se utvrđuju programom i godišnjim planom rada. Sredstva za članarinu Akreditacionog tijela u evropskim i međunarodnim organizacijama za akreditaciju obezbjeđuju se iz Budžeta Republike Crne Gore.

Pod sredstvima iz drugih izvora podrazumijevaju se pokloni (donacije) i drugi prihodi ostvareni u skladu sa zakonom.

3.2. Organizacija subjekta revizije

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Akreditacionom tijelu Crne Gore uređuje se unutrašnja organizacija i sistematizacija i utvrđuju se organizacione jedinice i njihov djelokrug rada i radnih mjesta.

Unutrašnje organizacione jedinice Akreditacionog tijela su:

1. **Služba za akreditaciju:**
   1.1.Odjeljenje za akreditaciju laboratorija,
   1.2.Odjeljenje za akreditaciju kontrolnih organizacija,
   1.3.Odjeljenje za akreditaciju sertifikacionih tijela.

U Službi za akreditaciju vrše se poslovi koji se odnose na definisanje, sprovođenje, održavanje i unapređenje sistema i postupka akreditacije, osiguravanje stabilnog i kontinuiranog rada na sprovođenju vjerodostojnog (stručnog, nepristranog i nezavisnog) sistema akreditacije u Crnoj Gori.

Rukovodilac Službe za akreditaciju je **mr.sc Tanja Radović, dipl.el.ing**

2. **Služba za razvoj i međunarodnu saradnju**

U Službi za razvoj i međunarodnu saradnju vrše se poslovi koji se odnose na definisanje oblasti razvoja novih područja akreditacije, praćenje projekata obuke koje finansiraju strane organizacije, praćenje sprovođenja obaveza Akreditacionog tijela po osnovu sklopljenih sporazuma i ugovora sa relevantnim međunarodnim i nacionalnim institucijama iz oblasti akreditacije. Rukovodilac Službe je Dušan Vukotić, dipl.ing. mašinstva.

Prema članu 5 ovog Pravilnika, za izvršenje poslova iz djelokruga Akreditacionog tijela Crne Gore utvrđuje se 13 radnih mjesta sa ukupno 16 izvršilaca.

4. RAČUNOVODSTVENI SISTEM

Glavna knjiga Akreditacionog tijela Crne Gore nije sastavni dio Glavne knjige trezora, tj. transakcije nisu registrovane u informacionom sistemu SAP koji koristi državni trezor.

Finansijski izvještaji ATCG podliježu reviziji od strane Državne revizorske institucije.

Nalaz

Računovodstvene poslove za potrebe Akreditacionog tijela Crne Gore obavlja knjigovodstvena agencija "SNS DRAŠKOVIĆ" d.o.o. po Ugovoru broj 14-71 od 24. januara 2023. godine, na period od godinu dana.

U okviru angažovanja "SNS DRAŠKOVIĆ" d.o.o. pruža klijentu sljedeće usluge:

- Obračun zarada, poreza i doprinosa po tom osnovu,
- Izrada obrazaca OPD-1, OPD-2, OPD-3 kao i M4 obrasca,
- Izrada obrazaca IOPPO-1 i IOPPO-2,
- Izrada blagajničkog izvještaja,
- Izrada godišnjeg obračuna (bilans stanja, bilans uspjeha).

U skladu sa relevantnim zakonskim okvirom "SNS DRAŠKOVIĆ" d.o.o. je obavezan i odgovoran za navedene usluge i sadržajem koji iz njih proizilazi.

Za navedene usluge koristi se program DLD-Pro-programski paket za finansijsko i robno knjigovodstvo i obračun zarada.

Za obavljanje usluga iz ovog Ugovora "SNS DRAŠKOVIĆ" d.o.o. prima mjesečnu nadoknadu u iznosu od 340,00€ bez PDV-a.

Preporuka

Preporučuje se subjektu revizije da u okviru svoje organizacije oformi službu za računovodstvo, kako bi sopstvenim kapacitetima ažurno i tačno vodio sistem računovodstvenih evidencija i odgovarao za tačnost istih.

U Akreditacionom tijelu Crne Gore je je obezbijeđeno čuvanje računovodstvene dokumentacije na osnovu koje se sprovodi evidencija (fakture, ugovori i dr.).

Dana 04. avgusta 2023. godine zaključen je Ugovor broj 66 o skladištenju, čuvanju i elektronskoj obradi dokumentacije između Akreditacionog tijela Crne Gore i "Knjaz" d.o.o. iz Podgorice.

Predmet ovog Ugovora su sljedeće usluge:

- Preuzimanje, skladištenje, čuvanje i upravljanje dokumentacijom,
- Izdavanje dokumentacije prema zahtjevu naručioca,
- Skeniranje dokumentacije,

- Indeksiranje, obilježavanje dokumentacije,
- Arhiviranje digitalnih slika, dokumenata naručioca na izrvšiočevom web arhivu Earhiva.me,
- Dodatne usluge po narudžbi naručioca.

Mjesečne usluge čuvanja arhivske dokumentacije se obračunavaju na kraju mjeseca na osnovu stvarno zauzetih dužnih metara u arhivskom skladištu izvršioca, gdje dužni metar sadrži 11 registratora ili 4 tipske arhivske kutije.

Dana 09. januara 2023. godine sklopljen je Ugovor broj 14-02/1 između Akreditacionog tijela Crne Gore i "Abacus Computing" d.o.o. Nikšić o sistemskoj podršci i održavanju računarske mreže i sistemskog softvera.

Predmet ovog Ugovora je lokalna i daljinska podrška i održavanje računarske mreže i sistemskog softvera Akreditacionog tijela Crne Gore.
Fiksni mjesečni iznos za usluge po ovom Ugovoru iznose 250,00€ bez PDV-a.

5. PREDMET I OBUHVAT REVIZIJE

Predmet revizije su Godišnji finansijski izvještaji ATCG za 2023. godinu i usklađenost finansijskog poslovanja sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Na osnovu Zakona o računovodstvu pravna lica u Crnoj Gori su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrši se u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumijeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih iskaza ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja ("MSFI") kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore", br. 11/20 sa izmjenama do 139/22 od 16.12.2022. godine).

Finansijski iskazi su autorizovani od strane ovlašćenog lica u roku predviđenim zakonom do 31. marta 2024. godine.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, objavljeni su finansijski izvještaji ATCG za 2023. godinu, koji su podneseni 30.03.2024. godine, i to:

- Bilans stanja
- Bilans uspjeha
- Tokovi gotovine
- Promjene na kapitalu
- Statistički aneks
- Obračun amortizacije
- Napomene uz finansijske iskaze

Odabrana područja koja su bila predmet revizije su određena na osnovu ekonomske klasifikacije izdataka za programe planirane Zakonom o budžetu za 2023. godinu i to:

- Planiranje izvršenje budžeta,
- Finansijski izvještaji,
- Izdaci i to: bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca, ostala lična primanja, rashodi za materijal, rashodi za održavanje opreme, renta, rashodi za usluge i ostali izdaci;
- Javne nabavke;
- Sistem unutrašnjih finansijskih kontrola sa unutrašnjom revizijom,
- Imovina,
- Blagajničko poslovanje.

III METODE REVIZIJE I KONTROLA KVALITETA VRŠENJA REVIZIJE

1. METODE REVIZIJE

Revizija je sprovedena na bazi provjere uzoraka, korišćenjem analitičkih postupaka, suštinskih testova, intervjua, pregledanjem, posmatranjem, ispitivanjem, konfirmacijama kao i drugim relevantnim postupcima kojima se potkrepljuju iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje rizika, stepena materijalnosti i uzorka izvršeno je primjenom metodologije u skladu sa ISSAI standardima za preliminarno utvrđivanje rizika, materijalnosti i uzorka i na osnovu profesionalnog prosuđivanja državnih revizora.

Dokazi revizora, na osnovu kojih su donijeti adekvatni zaključci, sastoje se od izvornih dokumenata iz evidencije Akreditacionog tijela Crne Gore kao i dodatnih informacija iz drugih izvora. Metoda intervjua je korišćena samo kao smjernica ka utvrđivanju činjeničnog stanja koje mora biti potvrđeno izvornom dokumentacijom.

Izvršene su sledeće revizorske provjere:

- Funkcionisanje sistema unutrašnjih finansijskih kontrola;
- Suštinske provjere transakcija;
- Provjera salda računa;
- Provjera stanja imovinskih knjiga;
- Provjera sprovedenih postupaka javnih nabavki.

Revizija uključuje ispitivanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, kojima se potkrepljuju iznosi i informacije date u finansijskih izvještajima.

U procesu vršenja revizije korišćeni se različiti postupci u odnosu na poziciju finansijskog izvještaja i predmet revizije koji se ispituju.

Revizija je izvršena testovima pojedinačnih transakcija, testovima kontrole, ispitivanjem evidencija i dokumentacije, računskom kontrolom, analitičkim postupcima i fizičkom provjerom.

1.1. Materijalnost

Prilikom vršenja revizije neophodno je bilo da državni revizori utvrde da li su eventualna izostavljanja ili netačna prikazivanja stavki materijalno značajna u smislu da li mogu, pojedinačno ili kolektivno, uticati na odluke ili procjene korisnika na osnovu finansijskih izvještaja.

Materijalna značajnost zavisi od prirode greške ili veličine izostavljanja ili netačnog prikazivanja prosuđene u datim okolnostima. Priroda ili veličina stavke, ili kombinacija obije, mogu biti odlučujuci faktor. Materijalnost je posmatrana po vrijednosti, po prirodi i po kontekstu.

1.1.1. Kvantitativni aspekt materijalnosti

Kvantitativni aspekt materijalnosti je najbolje izražen u situaciji kada se procjenjuje najviši nivo pogrešnog prikazivanja u finansijskim izveštajima u cjelini, za koji se očekuje da će biti prihvatljiv za korisnike izvještaja, a sa namjerom da izrazi istinit, fer i ispravan pogled o izveštajima.

Finansijskim izvještajem Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu u bilansu uspjeha su prikazani Ostali prihodi iz poslovanja u ukupnom iznosu od **404.630,00€** (prihodi iz državnog budžeta 404.614,87€ i prihodi od refundacije doprinosa 15,20€)**,** dok prihodi od prodaje-neto prihodi iznose **83.448,00€.** U skladu sa metodologijom, za finansijsku reviziju je određena **ukupna materijalnost za finansijske izvještaje kao cjelinu** na nivou 0,454% ukupnih izdataka subjekta revizije, odnosno 2.215,87€**.**

1.1.2. Kvalitativni aspekt materijalnosti

Kvalitativni aspekt materijalnosti je izražen u slučajevima kada se razmatra prihvatljiv nivo pogrešnih prikazivanja koji se odnose na transakcije, pojedine račune i objelodanjivanja upućivanjem na prirodu greške ili neregularnosti i na njihov kontekst u finansijskim izveštajima, a ne samo na vrijednost pogrešnog prikazivanja. Radi se o aspektima materijalnosti koji se najčešce nazivaju materijalnost po prirodi i materijalnost po kontekstu. Kvantitativno nematerijalna transakcija može biti materijalna u kvalitativnom smislu. Za ocjenu kvalitativne materijalnosti revizor razmatra odluke menadžmenta subjekta revizije koje nijesu u okvirima uobičajene prakse i zakonske regulative.

1.2. Rizik revizije

Revizorski rizik, kao rizik da se izrazi neodgovarajuće mišljenje u slučaju kada finansijski izvještaj sadrži materijalno značajne greške, je procijenjen kroz procjenu njegove tri sastavne komponente: inherentni rizik, kontrolni rizik i rizik otkrivanja (detekcioni rizik).
Inherentni rizik je rizik od mogućnosti da će se pojaviti materijalno značajna greška u finansijskim izvještajima ili pojedinačno na računima, u slučajevima nepostojanja interne kontrole. Pojava inherentnog rizika zavisi od uslova iz okruženja pa je menadžment javnog sektora jedino u mogućnosti da uspostavi posebne procedure rada koje će osigurati realnost finansijskog izvještaja i da uspostavi jake sisteme kontrole. Nakon procjene inherentnog rizika i preliminarne procjene kontrolnog rizika (na osnovu upoznavanja sa subjektovim sistemom finansijskog upravljanja i kontrole), testiranjem kontrolnih procedura je ocijenjen inherentni i kontrolni rizik.
Procjena inherentnog rizika je izvršena u skladu sa standardima revizije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti. Nakon upoznavanja sa okruženjem i aktivnostima subjekta revizije indetifikovani su indikatori rizika i izvršena procjena. Inherentni rizik je za reviziju Akreditacionog tijela Crne Gore je procijenjen kao srednji**.**
Na osnovu sticanja razumijevanja o kontrolnom okruženju, upravljanju rizicima i kontrolnim procedurama i upoznavanja sa uspostavljenim sistemom finansijskih kontrola i upravljanja subjekta revizije, izvršena je preliminarna procjena kontrolnog rizika. Kontrolni rizik je procijenjen kao srednji**.**
Na osnovu procijenjenog inherentnog i kontrolnog rizika prihvatljivi detekcioni rizik (mogućnost da postoje nepravilnosti, a da ih revizor sprovođenjem uzorkovanja neće otkriti) je procijenjen kao srednji.

1.3. Određivanje uzorka

.
Nivo materijalnosti je iznos materijalnosti za izvođenje revizije i iznosi 0,454%
Nakon unošenja potrebnih parametara IDEA je selektovala **uzorak izdataka tekućeg budžeta vrijednosti 156.280,31 € ili 67,76%** vrijednosti ukupnih izdataka (populacije), s tim sto je uzorak za bruto zarade 100%.

IV PROGRAM REVIZIJE

1. SISTEM UNUTRAŠNJIH KONTROLA

Finansijsko upravljanje i kontrola je sistem unutrašnjih kontrola koji utvrđuje i za koji je odgovoran rukovodilac subjekta, a kojim se upravljajući rizicima, obezbjeđuje razumnu uvjerenost da će se u ostvarivanju ciljeva subjekta, budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno.

U skladu sa članom 7, tačka 10 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore“, broj 075/18 od 23.11.2018), propisano je, između ostalog, da je rukovodilac subjekta dužan da odredi lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola.

Pravilnikom o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore“, broj 071/19 od 25.12.2019) propisan je način uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru, sadržaj plana unapređenja i kontrola i smjernice o upravljanju rizicima.

Na osnovu člana 14 Statuta Akreditacionog tijela Crne Gore, direktor je donio Rješenje broj 15-397 od 29.03.2024. godine o imenovanju lica zaduženog za uspostavljanje, sprovođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrola Ivana Bojovića, dipl. pravnika zaposlenog na poslovima poslovnog sekretara.

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da u Akreditacionom tijelu Crne Gore ne postoji sistem dvojnog potpisa u kome ni jedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica, jer sva plaćanja odobrava i potpisuje direktor, što nije u skladu sa članom 2 Pravilnika o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru (“Službeni list Crne Gore”, br. 071/19 od 25.12.2019.).

Preporuka

Nalaže se subjektu revizije da, u skladu sa članom 2 Pravilnika o načinu uspostavljanja i unapređenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru (“Službeni list Crne Gore”, br. 071/19 od 25.12.2019), **usvoji Odluku o sistemu dvojnog potpisa u kome ni jedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica.**

U skladu sa članom 19 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018), radi davanja nezavisnog i objektivnog uvjeravanja i pružanja savjetodavnih usluga u cilju doprinosa unaprijeđenju poslovanja

subjekta, u subjektu se organizuje i obavlja unutrašnja revizija, kao dio sistema upravljanja i unutrašnjih kontrola.

Nalaz

Akreditaciono tijelo Crne Gore nema organizovanu jedinicu za unutrašnju reviziju, niti je unutrašnja revizija vršena od strane unutrašnje revizije ministarstva koje vrši nadzor nad njihovim poslovanjem. U subjektu revizije nije donijet plan za uspostavljanje finansijskog upravljanja i kontrola i metodologija za sprovođenje plana.

Preporuka

Preporučuje se rukovodiocu subjekta revizije da u skladu sa članom 6 i 7 Zakona o sistemu unutrašnjih kontrola u javnom sektoru organizuje unutrašnju reviziju u skladu sa članom 49 stav 2 istog zakona odnosno da Jedinica za unutrašnju reviziju subjekta koji u skladu sa zakonom vrši nadzor nad drugim subjektom vrši unutrašnju reviziju i kod tog subjekta, ako nema uspostavljenu unutrašnju reviziju kako bi se sistem finansijskog upravljanja i kontrola obavljao na adekvatan način.

Akreditaciono tijelo Crne Gore je donio niz akata kojima se regulišu prava, ograničenja i pravdanje pojedinih rashoda:

OPŠTI:

- Pravilnik o načinu i uslovima korišćenja vozila za potrebe ATCG, broj 13-127 od 07.03.2022. godine,
- Interno pravilo za utvrđivanje limita za korišćenje usluga mobilne telefonije, broj 12-893 od 31.12.2021. godine,
- Interno pravilo o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć, broj 12-900 od 31.12.2021. godine.
- Pravilnik o zaradama i drugim primanjima zaposlenih u Akreditacionom tijelu Crne Gore, broj 01-560 od 31.07.2018.

POSLOVNIK:

- Poslovnik o kvalitetu, broj PQ.00-2 od 03.02.2023. godine.

PRAVILA:

- Pravila akreditacije, broj PA.01 od 14.09.2020. godine,
- Pravila za korišćenje logotipa, znaka akreditacije i pozivanje na akreditaciju, broj PA.02 od 14.09.2020. godine,
- Pravila za prekogranične akreditacije, broj PA.03 od 14.09.2020. godine,
- Pravila o učešću u međulaboratorijskim poređenjima i šemama za ispitivanje osposobljenosti, broj PA.04-1 od 18.04.2022. godine,

- Pravila za ostvarivanje prihvatljive sljedivosti mjerenja, broj PA.05-1 od 18.04.2022. godine,
- Pravila za vrednovanje mjerne sigurnosti, broj PA.06-1 od 18.04.2022. godine,
- Pravilnik o načinu i uslovima korišćenja vozila za potrebe Akreditacionog tijela Crne Gore.

PROCEDURE:

- Ocjenjivanje tijela za ocjenu usaglašenosti, broj PR.01-2 od 03.02.2023. godine,
- Procedura za upravljanje dokumentima i zapisima, broj PR.02 od 14.09.2020. godine,
- Upravljanje neusaglašenostima, korektivnim mjerama i poboljšanjima, broj PR.03 od 14.09.2020. godine,
- Interne provjere, broj PR.04 od 14.09.2020. godine,
- Preispitivanje od strane rukovodstva, broj PR.05 od 14.09.2020. godine,
- Procedura za razvoj šema akreditacije, broj PR.06 od 14.09.2020. godine,
- Procedura za upravljanje rizicima, broj PR.07-1 od 18.04.2022. godine,
- Procedura za rješavanje prigovora i žalbi, broj PR.08 od 14.09.2020. godine,
- Kvalifikacioni kriterijumi i kriterijumi za sticanje i održavanje kompetentnosti učesnika u sprovođenju postupka akreditacije, kao i sprovođenju aktivnosti u okviru Sistema upravljanja ATCG, broj PR.09-1 od 09.01.2023. godine,
- Procedura za izbor, praćenje performansi i održavanje kompetentnosti ocjenjivača i tehničkih eksperata, broj PR.10-1 od 03.02.2023. godine,
- Procedura za iskazivanje obima akreditacije, broj PR.11-1 od 18.04.2022. godine,
- Fleksibilni obim akreditacije, broj PR.12 od 14.09.2020. godine,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, broj 01-542 od 26.07.2017. godine,
- Odluka o visini troškova akreditacije,
- Izjava o čuvanju tajnosti podataka i informacija i poštovanju etičkog kodeksa, broj ZPQ.00.03/24.12.2019. GODINE,
- Politika kvaliteta, broj ZPQ.00.02-1/ od 20.10.2021. godine,
- Plan integriteta i Registar rizika (za period 2023-2024), broj 13-608 od 27.09.2022. godine,
- Izvještaj o sprovođenju plana integriteta, broj 15-449 od 09.04.2024. godine.

Tokom IV kvartala 2023. godine pokrenute su i sprovedene inicijalne aktivnosti u vezi sa uspostavljanjem informacionog sistema kojim bi se omogućila digitalizacija rada ATCG i sprovođenja postupka akreditacije. Uz pomoć eksterno angažovane konsultantske kompanije pripremljen je Projektni zadatak, koji će biti polazna osnova za dalju izradu i uspostavljanje informacionog sistema ATCG.

2. PLANIRANJE BUDŽETA

Akreditacionom tijelu Crne Gore je Zakonom o budžetu za 2023. godinu ("Sl. list Crne Gore", broj 152/22 od 30.12.2022.), potprogram 15 030 002-Standardizacija i akreditacija i Aktivnost 15 030 002 001-Akreditacija opredijeljeno **400.000,00€.**
Direktorica Akreditacionog tijela Crne Gore Anita Krulanović se 13.09.2022. godine obratila Ministarsvu ekonomskog razvoja Predlogom za odobrenje budžetskih sredstava za 2023.

godinu pod zavodnim brojem 13-562/1, u ukupnom iznosu od **454.429,07€.** Tražena sredstva obuhvataju:

1. Bruto zarade zaposlenih: **171.315,27€**
2. Bruto nakande za organe i eksternu komisiju: **49.851,00€**
3. Administrativni materijal: **5.500,00€**
4. Službena putovanja: **42.000,00€**
5. Reprezentacije: **7.000,00€**
6. Rashodi za električnu energiju i gorivo: **8.040,00€**
7. Usluge prevoza: **2.500,00€**
8. Komunikacione usluge: **5.500,00€**
9. Konsultantske i ostale usluge: **15.000,00€**
10. Usluge usavršavanja: **30.000,00€**
11. Zakup objekta: **15.000,00€**
12. Ostali izdaci: **102.722,80€**
    - 12.1. Ugovori o djelu: 11.542,80€
    - 12.2. Usluge iznajmljivanja štampača: 1.100,00€
    - 12.3. Usluge kompanije koja održava računarske sisteme: 3.630,00€
    - 12.4. Komunalne usluge: 600,00€
    - 12.5. Provizije banke: 2.000,00€
    - 12.6. Kontribucije za članstva u međunarodnim i regionalnim iznos od 13.500,00€.
    - 12.7. Osiguranje od štete pričinjene trećim licima: 15.000,00€
    - 12.8. Osiguranje zaposlenih na radu: 850,00€
    - 12.9. Izrada i održavanje softvera: 50.000,00€
    - 12.10. Nabavka računara i druge informaciono-komunikacione opreme: 4.500,00€

Finansijskim izvještajem Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu u bilansu uspjeha su prikazani Ostali prihodi iz poslovanja u ukupnom iznosu od **404.630,00€** (prihodi iz državnog budžeta 404.614,87€ i prihodi od refundacije doprinosa 15,20€)**,** dok su prihodi od obavljanja djelatnosti (prodaje)-neto prihodi iznosili **83.448,00€.**

Uvidom u bankarske izvode „Prve banke Crne Gore“, kod koje subjekt revizije ima otvoren žiro-račun, za 2023. godinu su prikazane uplate, odnosno mjesečni transferi Ministarstva ekonomskog razvoja sa glavnog računa državnog trezora u ukupnom iznosu od **404.600,00€.**

Razlika između zahtijevanih i odobrenih sredstava iznosi: 444.429,07€ - 404.600,00€ =**39.829,07€.**

Kvalitet planiranja na nivou Akreditacionog tijela Crne Gore je na visokom nivou i detaljno opisan u Predlogu za odobrenje budžetskih sredstava za 2023. godinu.

Obzirom na zainteresovane strane za postupak akreditacije i popunjavanje prijava za postupak akreditacije u 2023. godini očekuje se u narednom periodu blagi porast broja akreditovanih tijela, kao i porast opsega proširenja obima akreditacije kod već akreditovanih tijela prema potrebama tržišta.

Posebnu pažnju u 2023. godini ATCG su posvetili širenju mreže akreditacije u dijelu medicinskih ispitivanja, pozivajući se na član 158 Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Sl. list Crne Gore“, broj 3/2016, 39/2016, 2/2017, 44/2018, 24/2019,82/2020 i 8/2021) koji propisuje da ukoliko zdravstvena ustanova raspolaže laboratorijskim kapacitetima, izdavanju sertifikata,

obavezno prethodi akreditacija zdravstvene ustanove od strane Akreditacionog tijela Crne Gore, u skladu sa posebnim zakonom i relevantnim međunarodnim standardima.

Kao punopravni član Evropske kooperacije za akreditaciju (EA), ATCG ima obavezu učešća u radu njenih upravljačkih i stručnih tijela.

Potpisivanje EA MLA Sporazuma je formalno priznanje da je rad nacionalnog akreditacionog tijela i nacionalni sistem akreditacija u potpunosti kompatibilan sa evropskim, odnosno na istom nivou sa sistemima akreditacije drugih zemalja članica EU.

Obrazloženja za zahtijevanu budžetsku potrošnju utemeljena su na realnim potrebama, a u skladu sa utvrđenim politikama, ciljevima i planiranim aktivnostima u okviru predloženih budžetskih sredstava.

Izvještaj o radu Akreditacionog tijela Crne Gore za 2023. godinu je usvojio Upravni odbor 29. marta 2024. godine pod zavodnim brojem 15-393.

Ovaj Izvještaj o radu ATCG za 2023. godinu je u usklađen sa Programom rada za 2023. godinu, odnosno sa dokumentima sistema upravljanja ATCG, i sa zahtjevima međunarodnog standarda za akreditaciona tijela MEST EN ISO/IEC 17011, uputstvima i preporukama međunarodnih organizacija za akreditaciju: Evropske organizacije za akreditaciju (EA), Međunarodne organizacije za akreditaciju laboratorija (ILAC) i Međunarodnog akreditacijskog foruma (IAF).

3.FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Na osnovu Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021) pravna lica u Crnoj Gori su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumijeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih iskaza ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja ("MSFI") kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica (“Sl. list Crne Gore” broj 11/20 sa izmjenama do 139/16.12.2022 godine).

Finansijski iskazi su autorizovani od strane ovlašćenog lica u roku predviđenim zakonom do 31. marta 2024. godine.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, objavljeni su finansijski izvještaji ATCG za 2023. godinu, koji su podnešeni 30.03.2024. godine, i to:

- Bilans stanja za period od 01.01.2023.-31.12.2023. godine,
- Bilans uspjeha za period od 01.01.2023.-31.12.2023. godine,
- Tokovi gotovine za period od 01.01.2023.-31.12.2023. godine,

- Promjene na kapitalu za period od 01.01.2023.-31.12.2023. godine,
- Statistički aneks za period od 01.01.2023.-31.12.2023. godine,
- Obračun amortizacije za period od 01.01.2023.-31.12.2023. godine i
- Napomene uz Finansijske iskaze za period od 01.01.2023.-31.12.2023.

Uvidom u Bilans stanja za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine, evidentno je da se ukupna Aktiva (stalna imovina, zalihe, kratkoročna potraživanja, plasmani, gotovina i AVR) i ukupna Pasiva (kapital i rezervisanja i obaveze), povećala u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu za 10,83%, odnosno sa 320.180,00€ u 2022. godini na 354.850,00€ u 2023. godini.

Uvidom u Bilans uspjeha za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine, konstatuje se da se Poslovni rezultat u 2023. godini povećao za 5,85% u odnosu na 2022. godinu, odnosno sa 26.889,00€ u 2022. godini na 28.463,00€ u 2023. godini. Finansijski rezultat se u 2023. godini povećao u odnosu na 2022. godinu sa 15,00€ na 546,00€. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja u 2023. godinu je iznosio 29.009,00€, dok je u 2022. godini iznosio 26.904,00€, što predstavlja povećanje za 7,82%.

Dobit prije oporezivanja nakon realne korekcije iznosi 4.988,00€.
Dobit nakon oporezivanja iznosi 211,00€.

Rezultat poslovanja na dan 31.12.2023. godine, prije oporezivanja i obustavljanja iznosi 29.008,99€. Imajući u vidu da je procenat učešća budžetskih prihoda u ukupnim prihodima 82,80390%, ovaj utvrđeni procenat se primjenjuje za metodologiju svođenja dobiti na realnu osnovu. U tom smislu, primjenom procenta od 82,8039%, na bruto dobit dobija se iznos od -24.020,57€, koji se obustavlja za dio dobiti koji se umanjuje, radi korigovanja dobiti na realnu osnovu.

Uvidom u Iskaz o promjenama na kapitalu za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. utvrđeno je da stanje na dan 01.01.2023. godine iznosi 287.624,00€, dok na dan 31.12.2023. iznosi 338.760,00€.

Razlika u iznosu od 51.136,00€ predstavlja neraspoređenu dobit (26.904,00€+24.232,00€).

Ostvareni ukupni prihodi u 2023. godini iznose 488.624,00€ (od čega Poslovni prihodi iznose 488.078,00€ i čine ih 404.630,00€ iz sredstava Budžeta CG i 83.448,00€ iz redovnog poslovanja ATCG, dok Finansijski prihodi iznose 546,00€).

Ostvareni ukupni prihodi u 2022. godini iznose 384.010,00€, i čine ih 300.150,00€ sredstava iz Budžeta Crne Gore i 83.860,00€ iz redovnog poslovanja ATCG.

Ukupni prihodi u 2023. godini su veći za 27,25% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupni troškovi u 2023. godini iznose 459.615,00€, (od čega su troškovi poslovanja 184.487,00€, a troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi 275.128,00€).

Ukupni troškovi u 2022. godini iznose 355.126,00€, (od čega su troškovi poslovanja 116.422,00€, a troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi 238.704,00€).

Ukupni troškovi u 2023. godini su veći za 29,42% u odnosu na prethodnu godinu.

Uvidom u program ZGIGA za 2023. godinu, dolazi se do zaključka da su sredstva iz Budžeta preusmjeravana Akreditacionom tijelu Crne Gore u 12 transfera u ukupnom iznosu od 400.000,00€.

Potrošačka kod	Nazivi potrošačka koji su korišćeni u 2023	Kod programa	Kod potprograma	Kod aktivnosti	Naziv aktivnosti	Izv.sreds.	Naziv dobavljaca	Referenca placanja	Dat. dosp.	Val.	Placeno	Tekst
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	UPLATA ZA JANUAR	31.01.2023	EUR	33,000.00	uplata za januat transfer
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA FEBRUAR	21.02.2023	EUR	33,000.00	transfer
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA ZA MART	08.03.2023	EUR	33,333.33	prenos sredstava za mart
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS APRIL 1569/1	06.04.2023	EUR	33,333.33	PRENOS APRIL
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA MAJ	03.05.2023	EUR	33,333.33	prenos sredstava maj
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA JUN	05.06.2023	EUR	33,333.33	prenos sredstava jun
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA ZA JUL	04.07.2023	EUR	33,333.33	prenos sredstava za jul
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA ZA AVGUST	25.07.2023	EUR	33,333.33	prenos sredstava za avgust
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA ZA SEPTEMBAR	18.10.2023	EUR	33,333.33	prenos sredstava za septembar
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA ZA DECEMBAR	08.12.2023	EUR	34,000.03	ostali transferi institucijama
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA ZA OKTOBAR	08.12.2023	EUR	33,333.33	ostali transferi institucijama
40901	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma/Ministarstvo ekonomskog razvoja	15 030	15 030 002	15 030 002 001	Akreditacija	BUDGET	AKREDITACIONO TIJELO CG.	PRENOS SREDSTAVA ZA NOVEMBAR	08.12.2023	EUR	33,333.33	ostali transferi institucijama

Sa računa glavnog državnog trezora 07.04.2023. godine (izvod "Prve banke" broj 47) je uplaćen Akreditacionom tijelu Crne Gore iznos od 4.600,00€.

Uplaćeni iznos se odnosi na račun broj 54/2022 od 26.12.2022. godine, koji se odnosi na kupca Ministrstvo unutrašnjih poslova, Uprava policije Crne Gore-Forenzički centar, zaveden kod ATCG 26.12.2022. pod brojem 13-862.

Takođe je sa računa glavnog državnog trezora 25.12.2023. godine (izvod "Prve banke" broj 162), uplaćen Akreditacionom tijelu Crne Gore iznos od 3.150,00€, koji se odnosi na račun broj 41/2023 od 22.12.2023. godine od kupca Zavod za metrologiju.

Na osnovu člana 6 Zakona o akreditaciji ("Sl. list SCG", broj 44/105), člana 10 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Sl. list RCG" broj 21/07) i člana 14 Statuta ATCG, Upravni odbor Akreditacionog tijela Crne Gore 03.12.2007. godine donosi Odluku o visini troškova akreditacije, kojom se utvrđuje visina naknada, način i troškovi plaćanja troškova akreditacije pred Akreditacionim tijelom Crne Gore.

Članom 2 ove Odluke određeno je da su podnosilac zahtjeva za akreditaciju i akreditovana organizacija u postupku ocjenjivanja dužni da plate troškove akreditacije .

Naknade za pokriće troškova akreditacije bez uračunatog PDV-a iznose:

A-Preispitivanje i prihvatanje zahtjeva za odobravanje akreditacije 300,00€

B-Proširenje obima akreditacije 150,00€

C-Održavanje akreditacije laboratorije, odnosno kontrolne organizacije 200,00€

D-Održavanje akreditacije sertifikacionog tijela 250,00€

E-Predocjenjivanje 360,00€

F-Ocjenjivač dan jednog ocjenjivača/eksperta 300,00€

Članom 9 ove Odluke za procijene troškove akreditacije, Akreditaciono tijelo Crne Gore ispostavlja predračun koji podnosilac zahtjeva mora uplatiti prije započinjanja postupka ocjenjivanja.

Nakon završetka postupka akreditacije, Akreditaciono tijelo Crne Gore ispostavlja račun sa stvarnim troškovima ocjenjivanja.

4.BRUTO ZARADE I DOPRINOSI NA TERET POSLODAVCA

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u Akreditacionom tijelu Crne Gore se primjenjuju odredbe Zakona o radu, Zakona o akreditaciji, Statuta ATCG, Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ATCG, Pravilnika o drugim primanjima i naknadama zaposlenih u ATCG, Granskog kolektivnog ugovora za oblast uprave i pravosuđa i Ugovora o radu pojedinačno zaključenim sa zaposlenima u ATCG.

U postupku revizije je utvrđeno da je na osnovu člana 10 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore ("Sl. list RCG", broj 21/07) i člana 9 Statuta Akreditacionog tijela Crne Gore, Upravni odbor na svojoj sjednici održanoj dana 31.07.2018. godine, donio ODLUKU o usvajanju Pravilnika o zaradama i drugim primanjima zaposlenih u ATCG, kojim se uređuje način utvrđivanja i ostvarivanja prava na zaradu, naknadu zarade i druga primanja zaposlenih u Akreditacionom tijelu Crne Gore, pod zavodnim brojem 01-560.

Akreditaciono tijelo Crne Gore, se dopisom broj 09-128 od 23.03.2018. godine, obratilo Ministarstvu finansija Vlade Crne Gore, koji je dostavilo istom predlog Pravilnika o zaradama i drugim primanjima zaposlenih u ATCG.

Ministarstvo finansija je, svojim dopisom broj 03-5084/1 obavijestilo Akreditaciono tijelo Crne Gore da je saglasno sa predlogom Pravilnika i da je isti pripremljen u skladu sa odredbama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", broj 16/16, 83/16, 21/17,42/17 i 12/18).

Predvidjeno je da Akreditaciono tijelo Crne Gore, shodno Pravilniku o sisatematizaciji i organizaciji radnih mjesta, zapošljava ukupno 16 službenika.

Članom 7 ovog Pravilnika utvrđeni su koeficijenti složenosti po radnim mjestima, zavisno od nivoa kvalifikacije obrazovanja, složenosti poslova i odgovornosti zaposlenih u Akreditacionom tijelu Crne Gore i to:

Direktor	19,02
Poslovni sekretar	10,00
Predstavnik rukovodstva za kvalitet	12,00
Rukovodilac Službe za akreditaciju	13,00
Rukovodilac Službe za međunarodnu saradnju	12,00
Rukovodilac Odjeljenja za akreditaciju laboratorija	12,00
Rukovodilac Odjeljenja za akreditaciju kontrolnih tijela	12,00

Rukovodilac Odjeljenja za akreditaciju sertifikacionih tijela	12,00
Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju laboratorija	10,00
Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju kontrolnih tijela	10,00
Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju sertifikacionih tijela	10,00
Savjetnik u Službi za razvoj i međunarodnu saradnju	10,00
Vozač-kurir	5,50

Revizijom je utvrđeno da je najniža zarada u januaru mjesecu 2023. godine za 9 zaposlenih u ATCG iznosila **579,87€** a najviša **1.552,78€** u neto iznosu, u junu mjesecu 2023. godine **579,87€** odnosno **1.552,78€,** dok je u decembru 2023. godine za 11 zaposlenih najniža zarada iznosila **679,88€** a najviša **1.552,78€.**

Uvidom u Glavnu knjigu ATCG u narednoj tabeli su prikazane obaveze bruto zarada i doprinosa na teret poslodavca.

Konto	Naziv	Duguje	Potrazuje	Saldo
4500	Obaveze za neto zarade za redovan rad	130372,62	130283,62	89,00
4507	Obaveze za neto naknade zarada-u.o djelu	41923,80	41923,83	-0,03
45072	Obaveze za neto naknade čl.OD	31674,48	32063,43	-388,95
45073	Obaveze za neto naknade članovi NO	11072,85	11072,85	0,00
4510	Obaveze za porez na zarade	12582,02	12799,58	-217,56
45101	Obaveze za porez NO	0,00	5340,63	-5340,63
4511	Obaveze za porez na naknade zarada	0,00	4124,22	-4124,22
4520	Obaveze za doprinos za penzijsko i inval	36211,81	36480,93	-269,12
4522	Obaveze za osiguranje od nezaposlenosti	837,35	846,33	-8,98
4530	Obaveze za doprinos za penzijsko i inval	9242,19	9340,88	-98,69
4532	Obaveze za doprinos za osiguranje od nez	837,37	846,33	-8,96
4533	Obaveze za doprinose fond rada	334,90	338,50	-3,60
4690	Obaveze za prirez na porez	1893,48	3660,09	-1766,61
4691	Obaveze za doprinos SSCG	647,82	339,81	308,01
46911	SSSCG prevencija invaliditeta i rekreaci	0,00	339,63	-339,63
4692	Obaveze po osnovu doprinosa privrednim k	460,83	425,62	35,21
4694	dopr. za prevenciju invaliditeta i rekre	24,92	0,00	24,92
Suma		**278.116,44**	**290.226,28**	**-12.109,84**

Zarada za redovan rad se obračunava u skladu sa Uputstvom o načinu obračuna zarade i naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad ("Službeni list Crne Gore", br. 008/22 od 24.01.2022, 020/22 od 25.02.2022).

Naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad se obračunavaju u skladu sa dostavljenim Izvještajima o spriječenosti za rad od strane izabranih doktora zaposlenih. Zarade se u ovim slučajevima obračunavaju i isplaćuju u skladu sa važećom regulativom.

Utvrđeno da je ATCG sačinio i podnio IOPPD obrasce Upravi prihoda i carina Crne Gore elektronski u skladu sa članom 47 tačka 2 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list RCG"“ br. 65/01...04/07 i „Sl. list CG"“ br. 86/09, ... 146/21), u rokovima preciziranim članom 47 tačka 3 istog Zakona i članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i

dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje tj. do 15-og u mjesecu za prethodni obračunski period (mjesec).

Zbog nedostatka finansijskih sredstava u prethodnom periodu, u 2023. godini je bilo 11 stalno zaposlenih, od čega je jedno lice bilo na porodiljskom odsustvu do oktobra 2023. godine.

R. Br.	*Po organizacionim jedinicam*	*Visoko obrazovanje*		*Više obrazovanje*		*Srednje obrazovanje*		*Osnovna škola*		*Ukupno sistematizovano*	*Ukupno popunjeno*
		Sistematiz	*Popunjeno*	*Sistematiz*	*Popunjeno*	*Sistematiz*	*Popunjeno*	*Sistematiz*	*Popunjeno*		
1.	Direktor	1	1							1	1
2.	Poslovni sekretar	1	1							1	1
3.	Predstavnik rukovodstva za kvalitet	1	0							1	0
4.	Rukovodilac službe za akreditaciju	1	1							1	1
5.	Rukovodilac Službe za međunarodnu saradnju	1	1							1	1
6.	Rukovodilac Odjeljenja za akreditaciju laboratorija	1	1							1	1
7.	Rukovodilac Odjeljenja za akreditaciju kontrolnih tijela	1	0							1	0
8.	Rukovodilac Odjeljenja za akreditaciju sertifikacionih tijela	1	1							1	1
9.	Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju laboratorija	2	2							2	2
10.	Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju kontrolnih tijela	2	1							2	1
11.	Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju sertifikacionih tijela	2	1							2	1
12.	Savjetnik u Službi za razvoj i međunarodnu saradnju	1	0							1	0
13.	Vozač-kurir					1	1			1	1
	Ukupno									16	11

Broj zaposlenih na neodređeno vrijeme	*Broj zaposlenih po Ugovoru*	*Pripravnici*	*Ukupan broj zaposlenih*
11	21	0	32

U Akreditacionom tijelu Crne Gore od **01.01.2023. do 31.12. 2023**. godine je zaključeno **3 Ugovora o radu na neodređeno vrijeme** i kopije istih su uredno dostavljene kroz traženu dokumentaciju od strane državnog revizora.

Od ukupno 16 sistematizovanih radnih mjesta popunjeno je 11 radnih mjesta, dok je 5 radnih mjesta upražnjeno.

Dana 23.01.2023. godine je zaključen Ugovor o radu broj 14-61 na neodređeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i B.I. (Zaposleni), na osnovu javnog Oglasa za slobodno radno mjesto Poslovni sekretar, koji je objavljen dana 19.12.2022. godine i Odluke o izboru kandidata broj 14-42 od 17.01.2023. godine.

Dana 09.10.2023. godine zaključen je Ugovor o radu broj 14-779 na neodređeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i A.M. (Zaposleni) na radnom mjestu Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju sertifikacionih tijela.

Dana 25.10.2023. godine je zaključen Ugovor o radu broj 14-851 na neodređeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i S.M. (Zaposleni) na radnom mjestu Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju kontrolnih tijela.

Dana 27.10.2021. godine je zaključen Ugovor o radu broj 12-705 na određeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i A.K. (Zaposleni) za obavljanje poslova radnog mjesta Direktor Akreditacionog tijela Crne Gore.

Dana 04.09.2020. godine je zaključen Ugovor o radu broj 11-360 između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i M.P. (Zaposleni) na određeno vrijeme od 4 godine uz saglasnost Vlade Crne Gore, pa je na osnovu internog obavještenja poslodavca, a s obzirom da se radi o radnom mestu koje je sistematizovano na neodređeno vrijeme, radni odnos prerastao kao radni odnos na neodređeno vrijeme, na radnom mjestu kurir.

Dana 10.06.2022. godine zaključen je Ugovor o radu broj 13-364 na neodređeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i M.S.Z. (Zaposleni) na radnom mjestu Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju laboratorija.

Dana 01.08.2018. zaključen je Ugovor o radu broj 09-350/4 na neodređeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i D.V. (Zaposleni) na radnom mjestu Rukovodilac Službe za razvoj i međunarodnu saradnju. Zaposleni je zasnovao radni odnos u ATCG dana 14.04.2011. godine, nakon sporazumnog prestanka radnog odnosa sa Instutom za standardizaciju Crne Gore broj 133/11 od 15.03.2011. godine.

Dana 01.08.2018. godine zaključen je Ugovor o radu broj 09-350/2 na neodređeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i A.R. (Zaposleni) na radnom mjestu Rukovodilac Odjeljenja za akreditaciju laboratorija. Zaposleni je zasnovao radni odnos dana 01.01.2008. godine, nakon zaključenog sporazuma o preuzimanju zaposlenog broj 01-27 od 19.12.2007. godine i Rješenja o prestanku radnog odnosa broj 01-3804/3 od 21.12.2007. između Ministarstva turizma i zaštite životne sredine i A.R.

Dana 01.08.2018. godine zaključen je Ugovor o radu broj 09-350/3 na neodređeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i N.M. (Zaposleni) na radnom mjestu Rukovodilac Odjeljenja za akreditaciju sertifikacionih tijela. Zaposlena je zasnovala radni odnos dana 01.01.2011. godine, nakon zaključenog sporazuma o preuzimanju zaposlenog broj 01-1541 od 21.12.2010. godine.

Dana 01.08.2018. godine zaključen je Ugovor o radu broj 09-350/1 na neodređeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i T.R. (Zaposleni) na radnom mjestu Rukovodilac Službe za akreditaciju. Zaposlena je zasnovala radni odnos dana 29.01.2008. godine nakon zaključenog sporazuma o preuzimanju zaposlenog broj 01-18 od 10.12.2007. godine.

Dana 01.08.2018. godine zaključen je Ugovor o radu broj 09-350/6 na neodređeno vrijeme između Akreditacionog tijela Crne Gore (Poslodavac) i M.T. (Zaposleni) na radnom mjestu Savjetnik u Odjeljenju za akreditaciju laboratorija.

U toku revizije utvrđeno je da su ispoštovane procedure za popunu ovih radnih mjesta u skladu sa sistematizacijom i dosijei ovih zaposlenih sadrže potrebnu dokumentaciju.

U Akreditacionom tijelu Crne Gore tokom 2023. godine bilo je angažovano 21 lice po **Ugovoru o djelu** za različite vrste usluga:
Kopije svih Ugovora o djelu u 2023. godini su uredno dostavljeni državnim revizorima.
Ukupni izdaci za zaposlene po Ugovoru o djelu u 2023. godini iznose **17.868,80€.**

Nalaz

Revizijom je utvrđeno da je veliki broj ugovora o djelu zaključen sa opisom poslova koji spadaju u osnovnu djelatnost poslodavca, dakle o poslovima koji su morali biti sistematizovani u opisima poslova radnih mjesta iz Pravilnika o sistematizaciji subjekta revizije.
Polazeći od činjenice da poslove iz nadležnosti ustanove obavljaju zaposleni u istoj to je ugovore o djelu moguće zaključivati jedino za pružanje usluga koje nijesu predviđene radnim mjestima u okviru Pravilnika o sistematizaciji.
U postupku revizije je utvrđeno da subjekt revizije angažuje veći broj izvršilaca po ugovorima o djelu na puno radno vrijeme i duži vremenski period.
Na osnovu naprijed navedenog se konstatuje da ovakav način angažovanja lica dovodi do negativnih posledica koje se ogledaju u pravnoj i socijalnoj nesigurnosti, što u konačnom može da dovede do sudskog epiloga.

Preporuka

Subjekt revizije treba da zaključuje ugovore o djelu saglasno važećoj zakonskoj regulativi, sa ugovorenom naknadom, uz obavezu izvršilaca da dostave potvrde o radno pravnom statusu i izvještaje o sprovedenim aktivnostima po zaključenim ugovorima, uz obezbjeđenje nadzora i kontrole. Ugovorima o djelu mogu se angažovati lica samo za obavljanje poslova koji nijesu iz opisa poslova zaposlenih iz Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta subjekta revizije.

Na osnovu člana 7 stava 1 tačka 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru (“Sl. list Crne Gore”, broj 75/18), direktorica Akreditacionog tijela donosi Interno pravilo sklapanja neposrednog sporazuma ili direktne pogodbe za nabavku roba, usluga i radova u ATCG. Ovim internim pravilom uređuju se uslovi, postupak i način sklapanja neposrednog sporazuma ili direktne pogodbe za nabavku roba i radova u Akreditacionom tijelu Crne Gore. Svrha ovog pravila je obezbjeđenje efikasnog, transparentnog i ekonomičnog upravljanja sredstvima ATCG

Dana 31.01.2023. godine sklopljen je Ugovor o pružanju konsultantskih usluga broj 14-111 između Akreditacionog tijela i A.R. za pružanje usluga obavljanja poslova koji se odnose na sprovođenje postupka javne nabavke za potrebe ATCG.
Članom 3 ovog Ugovora je definisano da se Naručilac obavezuje da će za pruženu uslugu Pružaocu usluge isplatiti svakog mjeseca iznos od 200,00€.

A.R. ima požen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki po Uvjerenju broj 01-7165 od 25.12.2013. godine.

Akreditaciono tijelo Crne Gore je u toku 2023. godine sklopilo 58 Ugovora o angažovanju ocjenjivača za različite vrste poslova, i za tu svrhu isplaćeno je ukupno 14.050,00€.

Tokom IV kvartala 2023. godine pokrenute su i sprovedene inicijalne aktivnosti u vezi sa uspostavljanjem informacionog sistema kojim bi se omogućila digitalizacija rada ATCG i sprovođenja postupka akreditacije. Uz pomoć eksterno angažovane konsultantske kompanije pripremljen je Projektni zadatak, koji će biti polazna osnova za dalju izradu i uspostavljanje informacionog sistema ATCG.

4.1. Ostala lična primanja

U okviru stavke ostala lična primanja obuhvaćene su isplate naknada članovima Upravnog Odbora, isplate po osnovu Ugovora o djelu, isplata naknade članovima Nadzornog odbora i ostale isplate.

Naknade članovima Nadzornog odbora

Konto	Naziv	Duguje	Potrazuje	Saldo
45073	Obaveze za neto naknade članovi NO	11072,85	11072,85	0,00
45101	Obaveze za porez NO	0,00	5340,63	-5340,63

Naknade članovima Upravnog odbora

Konto	Naziv	Duguje	Potrazuje	Saldo
45072	Obaveze za neto naknade čl.OD	31674,48	32063,43	-388,95

4.2. Isplata po osnovu Ugovora o djelu

Obaveze po osnovu ugovora o djelu su u glavnoj knjizi ATCG iskazani u iznosu od **17.868,80€.** U Akreditacionom tijelu Crne Gore tokom 2023. godine bilo je angažovano 21 lice po **Ugovoru o djelu** za različite vrste usluga:

R. Đ.-Ugovor broj 14-227 od 28.02.2023. godine, usluge prevođenja,
N.J.Z.-Ugovor broj 14-300 od 22.03.2023. godine, pružanje stručnih usluga u vezi rješavanja neusaglašenosti,
A.D.-Ugovor broj 14-414 od 17.05.2023. godine, usluge prevođenja dokumenata,
R.Đ.-Ugovor broj 14-415 od 17.05.2023. godine, usluge prevođenja dokumenata,
B. J.-Ugovor broj 14-436 od 31.05.2023. godine, usluge prevođenja video materijala,
D. M.-Ugovor broj 14-470 od 12.06.2023. usluge kreiranja i dizajniranja,
I. Z.-Ugovor broj 14-480 od 13.06.2022. godine, pružanje konsalting usluga,
I. R.-Ugovor broj 14-479 od 13.06.2023. godine, usluge moderator konferencije,
T. D.-Ugovor broj 14-528 od 27.06.2023. godine, usluge izrade visit kartica,

N.J.Z.-Ugovor broj 14-675 od 01.09.2023. godine, pružanje stručnih usluga u vezi rješavanja neusaglašenosti koje su vraćene na doradu,
D.Ž.-Ugovor broj 14-685/1 od 04.09.2023. godine, pružanje usluga edukacije/obuke zaposlenih u ATCG iz engleskog jezika,
M.T.-Ugovor broj 14-703 od 11.09.2023. godine, sudjelovanje u studijskom putovanju u Skoplje radi kreiranja i razvoja softverskog rješenja ATCG,
D.J.K.-Ugovor broj 14-744 od 20.09.2023. godine, saradnja za potrebe dobijanja Vize,
L.O.-Ugovor broj 14-900/1 od 23.11.2023. godine, pružanje usluga specijaliste primjenjenog računarstva u postupku sprovođenja otvorenog postupka javne nabavke,
A.J.-Ugovor broj 14-905/1 od 27.11.2023. godine, usluge obuke javnog nastupa i organizacije događaja,
I.R.-Ugovor broj 14-926 od 05.12.2023. godine, usluge moderator manifestacije,
J.B.-Ugovor broj 14-948 od 11.12.2023. godine, usluge simultanog prevođenja,
A.D.-Ugovor broj 14-950 od 11.12.2023. godine, usluge dizajniranja,
S.L.-Ugovor broj 14-949 od 11.12.2023. godine, usluge profesionalnog fotografisanja,
T.K.-Ugovor broj 14-947 od 11.12.2023. godine, usluge izvođenja muzičkog programa,
A.J.-Ugovor broj 14-981 od 18.12.2023. godine, usluge unapređivanja web sajta ATCG.

Licima angažovanim po Ugovoru o djelu obračunavaju se i plaćaju porez i doprinosi na lična primanja i obračun za ova lica ulazi u IOPPD obrazac.

Kopije svih Ugovora o djelu u 2023. godini su uredno dostavljeni državnim revizorima.

Revizijom je utvrđeno da je veliki broj ugovora o djelu zaključen sa opisom poslova koji spadaju u osnovnu djelatnost poslodavca, dakle o poslovima koji su morali biti sistematizovani u opisima poslova radnih mjesta iz Pravilnika o sistematizaciji subjekta revizije.
Polazeći od činjenice da poslove iz nadležnosti ustanove obavljaju zaposleni u istoj to je ugovore o djelu moguće zaključivati jedino za pružanje usluga koje nijesu predviđene radnim mjestima u okviru Pravilnika o sistematizaciji.
U postupku revizije je utvrđeno da subjekt revizije angažuje veći broj izvršilaca po ugovorima o djelu puno radno vrijeme i duži vremenski period.
Na osnovu naprijed navedenog se konstatuje da ovakav način angažovanja lica dovodi do negativnih posledica koje se ogledaju u pravnoj i socijalnoj nesigurnosti, što u konačnom može da dovede do sudskog epiloga.

4.3 Ostale isplate

Dana 31.01.2023. godine sklopljen je Ugovor o pružanju konsultantskih usluga broj 14-111 između Akreditacionog tijela i A.R. za pružanje usluga obavljanja poslova koji se odnose na sprovođenje postupka javne nabavke za potrebe ATCG.
Članom 3 ovog Ugovora je definisano da se Naručilac obavezuje da će za pruženu uslugu Pružaocu usluge isplatiti svakog mjeseca iznos od 200,00€.

Akreditaciono tijelo Crne Gore je u toku 2023. Godine sklopilo 58 Ugovora o angažovanju ocjenjivača za različite vrste poslova, i za tu svrhu isplaćeno je ukupno 14.050,00€.

Po uspostavljenom Godišnjem Planu obuke koji sadrži obuke namijenjene zaposlenima, ocjenjivačima i ekspertima, realizovano je 5 eksternih i 7 internih obuka. Planom je bilo

predviđeno još 5 obuka i 5 okruglih stolova/promotivnih skupova u okviru EU projekta IPA 2020 koji su zbog kašnjenja u realizaciji Projekta preneseni kao aktivnost u narednoj godini.

Nakon analize dokaza o sprovedenim korektivnim mjerama, a u skladu sa dokumentom EA-2/02 EA, tim evaluator je 8. septembra dostavio mišljenje o prihvatanju istih i dao preporuku MAC Komitetu za formalno priznanje da je rad ATCG i nacionalni sistem akreditacije u potpunosti kompatibilan sa evropskim, tj. na istom nivou sa sistemima akreditacije drugih zemalja članiva EU.

ATCG je u 2023. godini nastavilo da radi na daljem obezbjeđivanju transparentnosti u radu i dostupnosti potrebnih informacija, dokumenata i obavještenja. Radi motivisanja tijela za ocjenjivanje usaglašenosti da svoju kompetentnost dokažu akreditacijom, kao i u cilju povećanja broja akreditovanih tijela u nacionalnom sistemu akreditacije, ATCG je tokom 2023. godine iniciralo i održalo više sastanaka i prezentacija sa predstavnicima nadležnih institucija, kao i sa predstavnicima organizacija koje su potencijalni kandidati za akreditaciju.

ATCG je tokom 2023. godine uspješno sarađivalo sa i sa drugim institucijama i organizacijama, a posebno institucijama infrastructure kvaliteta-Zavodom za metrologiju Crne Gore i Institutom za standardizaciju Crne Gore.

Na listi evidencije ocjenjivača za laboratorije za ispitivanje nalazi se 4 vodeća ocjenjivača, 28 tehničkih ocjenjivača i 16 tehničkih eksperata, dok se na listi koja se odnosi na evidenciju ocjenjivača koja su zadužena za laboratorije za etaloniranje nalazi 3 vodeća ocjenjivača, 8 tehničkih ocjenjivača i 1 tehnički ekspert (MEST EN ISO IEC 17025:2018).

4.4. Isplata varijabilog dijela zarade zaposlenima

Nalaz

Na osnovu člana 12 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela Crne Gore (“Sl. list RCG”, broj 21/07), člana 14 Statuta Akreditacionog tijela Crne Gore i Odluke o osnovanju Pravilnika o zaradama i drugim primanjima, ATCG od 31.07.2018. godine donosi ODLUKU o dodjeli varijabilnog dijela zarade koji ne može biti veći od 50% prosječne zarade u Crnoj gori.

Na osnovu Odluka broj:

- 14-78 od 26.01.2023.-800,00€,
- 14-215 od 24.02.2023.-1100,00€,
- 14-309 od 27.03.2023.-1200,00€,
- 14-376 od 24.04.2023.-1200,00€,
- 14-421/1 od 19.05.2023.-400,00€,
- 14-521 od 26.06.2023.-1300,00€,
- 14-668 od 15.08.2023.-1190,30€,
- 14-898 od 22.11.2023.-1350,00€,
- 14-1006 od 29.12.2023.-2100,00€, isplaćeni su varijabilni djelovi zarada u ukupnom iznosu od **10.640,30€** u 2023. godini.

Za ove isplate nijesu donošena Rješenja nego su isplate vršene samo na osnovu Odluka.

Povodom 8. Marta zaposlenim ženskog pola (7) isplaćeno je po 150,00€, ukupno 1.050,00€, na osnovu Odluke broj 14-248 od 03.03.2023. godine, a Rješenje o isplati nije donešeno.

Na osnovu Odluke o isplati novčanog iznosa na ime poklona djeci zaposlenih broj 14-992 od 22.12.2023. godine, isplaćeno je po 70,00€ (10 djece), što ukupno iznosi 700,00€, a Rješenje o isplati nije donešeno.

Preporuka

Preporučuje se subjektu revizije da zarade, naknade zarade i druga primanja obračunava i isplaćuje u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu pri čemu je neophodno kod isplate uz odluku o isplati donijeti i rješenje o isplati.

Nalaz

Na osnovu člana 7 stava 1 tačka 6 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list Crne Gore", broj 75/18), direktorica ATCG je donijela Interno pravilo o ostvarivanju na jednokratnu novčanu pomoć za slučaj bolesti zaposlenog, kojim se bliže utvrđuju kriterijumi, postupak i način podnošenja zahtjeva i ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć zaposlenom u slučaju bolesti.

Članom 4 ovog Internog pravila, pravo na jednokratnu novčanu pomoć zaposleni može ostvariti najviše jednom godišnje, u visini stvarnih i dokazanih troškova liječenja, s tim što iznos dodijeljene pomoći ne može prelaziti 1.000,00€.

Direktorica ATCG 23.11.2023. godine je donijela Odluku broj 14-904-1 o dodjeli jednokratne novčane pomoći na ime stvarnih troškova liječenja za zaposlenu M.P. u iznosu od 60,00€.

Dana 03.08.2023. godine Direktorica ATCG je donijela Odluku broj 14-623 o dodjeli jednokratne novčane pomoći M.S.Z. na ime stvarnih troškova liječenja u iznosu od 360,00€.

Direktorica ATCG je 08.11.2023. godine donijela Odluku broj 14-884/1 o dodjeli jednokratne novčane pomoći zaposlenoj M.S.Z. u iznosu od 64,00€ na ime stvarnih troškova liječenja.

Navedene novčane pomoći su dodijeljenje bez rješenja rukovodioca subjekta revizije.

Preporuka

Nalaže se subjektu revizije da rukovodilac, shodno važećoj zakonskoj regulativi, prilikom odobravanja plaćanja odlučuje donošenjem odgovarajućih akata (odluka/rješenja).

5.RASHODI ZA MATERIJAL I USLUGE

Adiministrativni materijal (račun 512)

U postupku terenske revizije izdataka za troškove za administrativni materijal, predmet revizije je cjelokupan iznos od 3.161,00€, odnosno 100% utrošenih sredstava evidentiranih na kontu 512.
Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj poziciji. Trošenje sredstava je potkrijepljeno odgovarajućom dokumentacijom. Subjekat revizije je za troškove koji su bili predmet kontrole stavio na uvid validne ugovore i fakture o izvršenim uslugama.

Troškovi usluga održavanja (račun 532)

U poslovnim knjigama ATCG evidentirani su troškovi ATCG u iznosu od 14.384,45€. Revizijom na osnovu utvrđenog uzorka nijesu utvrđene nepravilnosti koje se odnose na pravilnost evidentiranja izdataka na ovoj poziciji.

6.RENTA

Za ovu namjenu ATCG je u 2023. godine, planiralo sredstva u iznosu od 15.000,00 €. Ta sredstva je trebalo koristiti za zakup poslovnog prostora u Podgorici u kojem je sjedište i u kom se obavlja poslovna aktivnost Akreditacionog tijela Crne Gore.

Za zakup poslovnog prostora u Podgorici u kojem je u 2023. godini, bilo sjedište subjekta revizije i u kom se obavljala poslovna aktivnost, ATCG je sklopio ugovor broj: 13-813 dana 5. decembra 2022. godine, sa g-din. Branimirom Pajkovićem iz Podgorice, Bulevar Džordža Vašingtona, broj 79, za zakup dvoetažnog stana površine 140m2, na adresi Bulevar Džordža Vašingtona br. 79, broj stana 27. Ugovornim odredbama (čl. 4) definisan je period zakupa od 01. januara 2023. godine do 31. decembra 2023. godine, dok je članom 6 Ugovora definisana ukupna cijena zakupa za ugovoreni period od 12.000,00€ (dvanaest hiljada eura), odnosno 1.000,00€ (hiljadu eura) mjesečno.

Nalaz

Ugovoreni iznos zakupnine je u cjelosti avansno uplaćen u 2022. godini, što nije u saglasnosti sa članom 6 predmetnog ugovora kojim je definisano svakomjesečno plaćanje do 5-og u mjesecu za predhodni mjesec.

Akreditaciono tijelo Crne Gore je, dana 29. novembra 2023. godine sklopilo Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj: 14-909 sa Veselinom Barovićem, za zakup poslovnog prostora na adresi Bulevar Revolucije 42, površine 142m^2 za period od 01. januara 2024. godine do 31.decembra 2024. godine. Članom 6 Ugovora je utvrđena ukupna cijena zakupa za ugovoreni period od 14.892,00 €. Subjekt revizije je dana 12. decembra 2023. godine izvršio uplatu cjelokupnog ugovorenog iznosa (plaćane evidentirano na izvodu broj 154 kod Prve banke za račun 535-7496-79).

Preporuka

Preporučuje se subjektu revizije da ne vrši avansna plaćanja ugovorenih obaveza.

7.OSTALI IZDACI

Akreditacionom tijelu Crne Gore je Zakonom o budžetu za 2023. godinu ("Sl. list Crne Gore", broj, 152/22 od 31.12.2021.) za realizaciju izdataka opredijeljeno **400.000,00€**.
Na osnovu dostavljene dokumentacije, ATCG se 13. septembra 2022. godine obratilo Ministarstvu ekonomskog razvoja, Predlogom za odobrenje budžetskih sredstava broj 13-562/1, koji je iznosio **444.429,07€.**

Zatražena sredstva obuhvatala su i stavku Ostali izdaci u iznosu od **102.722,80€** u koje spadaju:

- Ugovori o djelu -11.542,80€,
- Usluge iznajmljivanja štampača - 1.100,00€,
- Usluge kompanije koja održava računarske sisteme - 3.630,00€,
- Komunalne usluge -600,00€,
- Provizije banke - 2.000,00€,
- Kontribucije za članstva u međunarnim i regionalnim organizacijama- 13.500,00€,
- Osiguranje od štete pričinjene trećim licima - 15.000,00€,
- Osiguranje zaposlenih na radu - 850,00€,
- Izrada i održavanje softvera - 50.000,00€,
- Nabavka računara i druge informaciono-komunikacione opreme - 4.500,00€.

U postupku revizije je konstatovano da je nije došlo do realizacije izdatka za poziciju **Izrada i održavanje softvera** (50.000,00€), obzirom da postupak javne nabavke nije sproveden u godini koja je predmet revizije (postupak je poništen od strane subjekta revizije).

Nalaz

U postupku revizije je utvrđeno da je na računu 5293 - Naknade troškova službenih putovanja, evidentiran iznos od ukupno od 868,00€ koji predstavlja isplate pomoći za liječenje zaposlenih. Subjekat revizije je prezentovao validnu dokumentaciju za za navedene isplate (zahtjeve zaposlenih, prateću dokumentaciju, odluke menadžmenta).

Preporuka

Subjekt revizije treba da izdatke za pomoć u liječenju evidentira i plaća sa za to odgovarajućeg računa shodno Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet Crne Gore i budžete opština
("Službeni list Crne Gore", br. 072/16 od 18.11.2016, 106/20 od 02.11.2020, 080/21 od 23.07.2021)

8.JAVNE NABAVKE

Na osnovu člana 84 Zakona o javnim nabavkama ("Sl. list Crne Gore", broj 74/19,03/23 i 11/23) i Pravilnika o načinu sprovođenja jednostavnih nabavki ("Sl. list Crne Gore", broj 16/23) direktorica ATCG je dana 31. januara 2023. donijela Plan javnih nabavki za 2023. godinu, koji je objavljen na portal CEJN. Direktorica ATCG dana 17.02.2023. godine donosi Amandman 1 na plan javnih nabavki broj: 14-188, u ukupnom iznosu od 147.320,00€ bez PDV-a, odnosno 171.014,30 sa PDV-om. Amandman je sačinjen od strane službenice za javne nabavke Aleksandre Raičević, koja je angažovana po Ugovoru o konsultantskim uslugama zaključenom dana 25. januara 2023. godine, za vršenje poslova službenika za javne nabavke (poslovna oznaka ATCG broj: 14-111 od 31. januara 2023. godine).

Navedenim Ugovorom (član 3) je definisana mjesečna naknada ovom licu u iznosu od 200,00€, i važenje ugovora (član 5) od uvođenja u posao – objavljivanje Plana javnih nabavki do momenta dok zaposleni iz ATCG ne stekne uslove za samostalno obavljanje postupaka javnih nabavki.

Direktorica ATCG je na osnovu člana 14 Statuta ATCG i člana 47 ZJN dana 31. januara 2023. godine, donijela Rješenje o angažovanju za Aleksandru Raičević broj: 14-111/1 za vršenje poslova službenika za javne nabavke, koja ima položen stručni ispit za rad na poslovima javnih nabavki (Uvjerenje izdato od strane Uprave za javne nabavke, broj: 01-7165 od 25. decembra 2013. godine).

Po izjavi direktorice ATCG, Aleksandra Raičević je službenica za javne nabavke u Ministarstvu ekonomskog razvoja, što je u postupku revizije potvrđeno uvidom u Listu službenika za javne nabavke za 2023. godinu koju je objavilo Ministarstvo finansija - Direktorat za politiku javnih nabavki (https://ujn.gov.me/wp-content/uploads/2024/04/Lista-sluzbenika-2024-1.pdf).

Nalaz

Članom 47 Zakona o javnim nabavkama propisano je da je naručilac **dužan da odredi** najmanje jedno lice koje obavlja poslove službenika za javne nabavke, i shodno tome angažovanje lica kroz ugovorni odnos (Ugovor o konsultantskim uslugama) nije u skladu sa odredbom navedenog člana Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka

Preporučuje se subjektu revizije izmjena akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kojim bi se definisalo radno mjesto za službenika za javne nabavke i popunjavanje istog.

Iz Izvještaja o sprovedenim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama, kao i Izvještaja o sprovedenim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima konstatuje se da je ATCG u 2023. godini putem jednostavnih nabavki sproveo 3 postupka i zaključio ugovore u ukupnom iznosu od 48.990,00€ i to za: nabavku avio karata sa dobavljačem **Gorbis d.o.o.** (ugovoreni iznos od 24.990,00€), nabavka usluga hotelskog smještaja sa dobavljačem **„Montenegro turist service" d.o.o** (ugovoreni iznos od 10.000,00€) i za usluge hotelskog smještaja u inostranstvu sa dobavljačem **„Mirros" d.o.o.** u iznosu od

14.000,00€. Kroz postupke nabavki male vrijednosti u odgovarajućem izvještaju evidentirano je 222 nabavke po zaključenim ugovorima/računima u ukupnom iznosu od 60.027,99€.

Otvoreni postupak javne nabavke usluga – Razvoj i instaliranje softvera za elektronsko upravljanje dokumentima broj 14-904/3 od 27. novembra 2023. godine (šifra postupka #64978, i procijenjene vrijednosti od 50.000,00€) poništen je zbog potrebe za bitnim izmjenama tenderske dokumentacije Odlukom o poništenju broj 14-927 od 07. decembra 2023. godine shodno članu 144 stav 2 Zakona o javnim nabavkama.

9.IMOVINA

Na osnovu člana 21 Zakona o računovodstvu ("Sl. list Crne Gore", broj 145/21) i člana 2 Zakona o reviziji ("Sl. list Crne Gore", broj 01/17), Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica ("Sl. list Crne Gore", broj 37/17), kao i Odluke i Pravilnika o računovodstvu, ATCG je sačinilo Izvještaj o popisu imovine na dan 31. decembar 2023. godine, br. 15-394 od 29. marta 2024. godine.

U toku popisa evidentirano je da je brojčano stanje osnovnih sredstava ispravno u odnosu na stanje koje se nalazi na stanju u knjigama na dan 31. decembar 2023. godine.

Shodno članu 50 Zakona o državnoj imovini ("Sl. list CG", broj 40/11), ATCG je podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima na dan 31. decembar 2023. godine kao popisno stanje za 2023. godinu, uredno dostavilo Upravi za državnu imovinu do kraja februara tekuće godine. Tabelarni prikaz osnovnih sredstava za 2023. godinu je dostavljen Upravi za državnu imovinu 29. februara 2024. godine, pod zavodnim brojem; 02-012/24-1950.

Prilikom fizičkog popisivanja popisna komisija je utvrdila da su sve prispjele fakture koje su zavedene kroz arhivu ATCG i koje su validne i odobrene od strane Izvršnog direktora uredno proknjižene do dana 15. januar 2024. godine.

U postupu revizije je utvrđeno da subjekt revizije raspolaže sa povjerenom državnom imovinom u skladu sa Zakonom o državnoj imovni i podzakonskom regulativom. Uvidom u popis imovine, analitičke kartice i provjerom pravilnosti obračunate amortizacije nisu utvrđene nepravilnosti. U godini koja je predmet revizije nije bilo prodaje i otuđenja imovine kojom raspolaže ATCG. Nabavke nove imovine se evidentiraju u skladu sa propisima i validnom dokumetacionom osnovom (ugovor, odnosno faktura). Revizijom je utvrđeno da subjekat raspolaže sa 1 (jednim) službenim vozilom u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast.

10.NEIZMIRENE OBAVEZE

Akredtaciono tijelo Crne Gore
Podgorica,.

Specifikacija konta 4 Konto ne postoji u Kontnom Planu

Analitika	Naziv	Duguje	Potrazuje	Saldo
4220	Kratkoročni finansijski krediti	3710,31	0,00	3710,31
4330	Dobavljači u zemlji	92843,70	93439,30	-595,60
4340	Dobavljači u inostranstvu	24553,12	24552,24	0,88
4500	Obaveze za neto zarade za redovan rad	130372,62	130283,62	89,00
4507	Obaveze za neto naknade zarada-u.o djelu	41923,80	41923,83	-0,03
45072	Obaveze za neto naknade čl.OD	31674,48	32063,43	-388,95
45073	Obaveze za neto naknade članovi NO	11072,85	11072,85	0,00
45074	Poklon 8.Mart, Nova godina	1250,00	1250,00	0,00
4510	Obaveze za porez na zarade	12582,02	12799,58	-217,56
45101	Obaveze za porez NO	0,00	5340,63	-5340,63
4511	Obaveze za porez na naknade zarada	0,00	4124,22	-4124,22
4520	Obaveze za doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje na zarade i naknade zarada	36211,81	36480,93	-269,12
4522	Obaveze za osiguranje od nezaposlenosti na zarade i naknade zarada	837,35	846,33	-8,98
4530	Obaveze za doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje	9242,19	9340,88	-98,69
4532	Obaveze za doprinos za osiguranje od nezaposlenosti	837,37	846,33	-8,96
4533	Obaveze za doprinose fond rada	334,90	338,50	-3,60
4599	Jedinstveni račun poreza i doprinosa	0,00	10,93	-10,93
4654	Obaveze za zakup	1800,00	0,00	1800,00
4690	Obaveze za prirez na porez	1893,48	3660,09	-1766,61
4691	Obaveze za doprinos SSCG	647,82	339,81	308,01
46911	SSSCG prevencija invaliditeta i rekreacija	0,00	339,63	-339,63
4692	Obaveze po osnovu doprinosa privrednim komorama	460,83	425,62	35,21
4694	dopr. za prevenciju invaliditeta i rekreaciju	24,92	0,00	24,92
4810	Obaveze za porez na dobit preduzeća	2359,59	6003,59	-3644,00
4813	Obaveze za porez na prihode od imovine-zakup	0,00	4106,66	-4106,66
4980	Odložene poreske obaveze po osnovu razlike u obračunu amortizacije za računovodstvene i poreske svrhe	0,00	1133,00	-1133,00
				-16088,84

U toku terenske revizije subjekat revizije je nakon provjere od strane knjigovodstvene agencija **"SNS DRAŠKOVIĆ" d.o.o.** Podgorica, koja obavlja računovodstvene poslove za potrebe Akreditacionog tijela Crne Gore (Ugovoru broj 14-71 od 24. januara 2023. godine), izvršilo plaćanje neizmirenih poreskih obaveza.

Preporuka

Subjekt revizije je dužan da uredno izmiruje dospjele ugovorne i zakonske obaveze.

11.SREDSTVA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI

Akreditaciono tijelo Crne Gore ima otvoren žiro-račun broj 535-7469-79 kod "Prve banke Crne Gore", a na Kartonu deponovanih potpisa kod te banke od 28.10.2021. godine, pojedinačno naloge mogu da potpisuju:

- A. K. i
- T. R..

Na osnovu dostavljene dokumentacije (Izvještaj o popisu na dan 31.12.2023. godine, broj 15-394 od 29.03.2024. godine) na kontu 243001-Blagajna u periodu od 1. januara 2023. do 31. decembra 2023. godine saldo iznosi 0,00€.

U postupku revizije je utvrđeno da ATCG obezbjeđuje blagajničko poslovanje. Naknade za dnevnice za službeno putovanje u zemlji i inostranstvu se isplaćuju u skladu sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", broj 040/16, 028/18, 108/20). Utvrđeno je da se u subjektu revizije, pored dnevnika i glavne knjige, vode pomoćne evidencije, te da se evidencija troškova u poslovnim knjigama vrši na osnovu računovodstvene dokumentacije, shodno članu 20 Zakona o računovodstvu.

Utvrđeno da je ATCG u 2023. godini, imalo otvoren jedan tekući žiro-račun i jedan devizni žiro-račun kod iste poslovne banke, koji su korišćeni za redovno poslovanje. U poslovnim knjigama je evidentirano da je stanje novčanih sredstava na tekućem žiro- računu, na dan 01. januar 2023. godine iznosilo 135.774,90,40€, dok je to stanje na dan 31. decembar 2023. godine iznosilo 168.453,90€. Stanje oročenih depozita početkom godine je iznosilo 100.000,00 dok je krajem godine ono iznosilo 100.491,39€. Ukupno ostvareni promet u posmatranom periodu preko prelaznog računa iznosio je 68.967,49€, preko blagajne – 911,13€, a preko deviznog računa – 53.371,40€. Stanje depozita na računu iskazano u Zaključnom listu ATCG odgovara stanju iskazanom u prezentiranim izvještajima o kretanju sredstava na žiro računu poslovne banke (bankarski izvodi) na pomenute datume.

U skladu sa standardom MEST EN ISO IEC 17011:2018 Ocjenjivanje usaglašenosti – Opšti zahtjev za akreditaciona tijela, koja akredituju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, koji je referentni standard po kome posluju akreditovana tijela, ATCG treba da ima aranžmane, koji pokrivaju odgovornosti koje, nastaju iz njegovih aktivnosti. Jedna od tih odgovornosti je šteta koja može nastati prema trećim licima u postupku akreditacije. Imajući u vidu činjenicu da u registru akreditovanih tijela ATCG postoje preko 30 tijela sa različitim oblastima akreditacije, stekli su se uslovi da se kao sistem preventivne zaštite od štete počinjene trećim licima u postupku akreditacije, izdvoje sredstva u iznosu od 80.000,00€. ATCG je, imajući u vidu navedeno, donijelo Odluku o izdvajanju sredstava za osiguranja od štete pričinjene trećim licima u postupku akreditacije, akt. br. 54/1 od 07. februara 2018. godine. Izdvojena sredstva se u slučaju potrebe mogu iskoristiti kao finansijski resursi za obavljanje aktivnosti ATCG u svrhu njegove izvorne djelatnosti. Direktor ATCG je, na osnovu člana 12 Odluke o osnivanju Akreditacionog tijela, 27. decembra 2021. godine donio Odluku broj 12-864/1 godini i uvećao nivo izdvojenih sredstava za navedene namjene za 20.000.00€, tako da su na kraju godine ona iznosila 100.000,00€. U tom momentu u Registru akreditovanih tijela je egzistiralo 33 tijela sa različitim oblastima akreditacije.

12. SUDSKI SPOROVI

Akreditaciono tijelo Crne Gore nije vodilo sudske sporove u 2023. godini koja je predmet revizije.

13. ZAKONSKA REGULATIVA

Kritrijumi kod vršenja finansijske revizije su zakoni i propisi sa direktnim i značajnim uticajem na finansijske izvještaje kako bi državni revizori izrazili mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji, u svim značajnim aspektima, prezentovani na objektivan način. Pogrešni iskazi takođe podrazumijevaju prilagođavanje iznosa, klasifikacije, prezentacije ili objave koji su po prosuđivanju državnih revizora, neophodni da bi finansijki izvještaji u svim značajnim aspektima bili objektivno prikazani.

Kriterijumi za finansijsku reviziju su:

- Zakon o budžetu i fiskalnoj odgovornost („Sl. list Crne Gore, broj 020/14... 027/23);
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list Crne Gore" broj 11/20...139/22 godine);
- Međunarodni računovodstveni standardi i odgovarajuća računovodstvena načela.

Kod revizije pravilnosti kriterijumi mogu biti formalni, kao što je zakon ili propis, odluke ministra ili uslovi iz ugovora ili sporazuma odnosno svi zakoni i propisi bitni za predmetnu problematiku. Kriterijumi mogu biti i manje formalni, npr. Kodeks ili principi ponašanja ili se mogu odnositi na očekivanja u pogledu ponašanja, na primjer, šta se smatra prihvatljivim kod pojedinih trošenja ukoliko ograničenja nijesu jasno propisana.

Kriterijumi za reviziju pravilnosti su:

- Zakon o radu („Sl. list Crne Gore", broj 74/19...145/21);
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 75/18 od 23.11.2018);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 65/01, …, 4/07, "Službeni list Crne Gore", br. 86/09, … 152/22);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje ("Službeni list Crne Gore", br. 13/07, … 152/22);
- Zakon o javnim nabavkama ("Službeni list Crne Gore", br. 74/19 od 30.12.2019);
- Zakon o državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore", br. 21/09 od 20.03.2009, 40/11);
- Uredba o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, ("Službeni list CG" broj 13/10);
- Uredba o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini ("Sl. list Crne Gore", br. 44/10 od 30.07.2010);
- Uredba o uspostavljanju unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 70/19 od 23.12.2019);
- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 40/16 od 30.06.2016, 28/18 od 27.04.2018, 108/20 od 06.11.2020);
- Pravilnik o evidenciji postupaka javnih nabavki ("Sl. list Crne Gore", br. 63/11) i Pravilnik obrascima evidencija u postupcima javnih nabavki ("Službeni list Crne Gore", br. 61/20);
- Pravilnik o načinu uspostavljanja i sprovođenja upravljanja i kontrola u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 71/19 od 25.12.2019);

- Pravilnik o metodologiji sagledavanja kvaliteta rada unutrašnje revizije u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 1/20 od 03.01.2020);
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika ("Sl. list RCG", br. 32/03);
- Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na privremenu spriječenost za rad i ostvarivanja prava na naknadu zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad ("Službeni list Crne Gore", br. 106/20 od 02.11.2020);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini ("Sl. list Crne Gore", br. 47/11 od 23.09.2011);
- Uputstvo o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola ("Službeni list Crne Gore", br. 36/15 od 10.07.2015).

Pored navedenih zakonskih i podzakonskih akata koji treba da budu korišćeni kao kriterijumi za finansijsku i reviziju pravilnosti potrebno je u iste, posebno kod revizije pravilnosti koristiti i zakonska rješenja koja tangiraju određene oblasti iz nadležnosti subjekta revizije kao što su:

- Zakon o akreditaciji ((“Sl. list Crne Gore“ broj 54/09, 43/15)
- Statut Akreditacionog tijela Crne Gore
- Odluka o osnivanju akreditacionog tijela (“Sl. list Crne Gore“ broj 21/07)
- Pravilnik o načinu i uslovima korišćenja vozila za potrebe ATCG, broj 13-127 od 07.03.2022. godine,
- Pravilnik o zaradama i drugim primanjima zaposlenih u Akreditacionom tijelu Crne Gore, broj 01-560 od 31.07.2018.
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, broj 01-542 od 26.07.2017. godine,
- Interno pravilo za utvrđivanje limita za korišćenje usluga mobilne telefonije, broj 12-893 od 31.12.2021. godine,
- Interno pravilo o ostvarivanju prava na jednokratnu novčanu pomoć, broj 12-900 od 31.12.2021. godine
- Odluka o visini troškova akreditacije

Predsjedavajući Senatom DRI

rukovodilac Kolegijuma

Nikola N. Kovačević, Senator DRI